

CURSO 2022 - 2023

PROGRAMACIÓN XERAL ANUAL

Mural da biblioteca do centro.

APROBADA NO CONSELLO ESCOLAR DO 10 DE OUTUBRO DE 2022

CEIP PLURILINGÜE RICARDO TOBÍO

CÓDIGO: 15009810

Rúa Freixeiros, 13
ESTEIRO-MUROS
15240

TLFNO. 881 866 814

ceip.ricardo.tobio@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.es/centros/ceipricardotobio

Contextualización.

O presente documento pretende ser unha guía do que será o proceso de ensino-aprendizaxe no CEIP Plurilingüe Ricardo Tobío. O mesmo é froito dunha profunda reflexión sobre o proceso de ensino-aprendizaxe.

No presente curso académico a pesar de estar vixente a nova lei educativa *Lei Orgánica 3/2022, de 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 de 3 de maio de Educación* (LOMLOE), preséntasenos o reto de convivir co currículo de 2 leis diferentes: a *Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa* (LOMCE) en 2º, 4º e 6º de Ed. Primaria e a LOMLOE en Ed. Infantil, 1º, 3º e 5º de Ed. Primaria.

Son moitos os cambios derivados desta nova lei que entra en vigor, da súa man, o claustro de profesores e o equipo directivo, traballaremos para impartir unha educación de calidade, garantindo a igualdade efectiva entre o alumnado, proporcionándolle en todo momento unha formación integral. Fortalecendo os aspectos positivos e as liñas de traballo que xa se estaban a levar a cabo e propoñendo novos retos educativos que se adapten ás necesidades do alumnado e ao contexto social no que se atopan inmersos. Traballando pola igualdade, a prevención da violencia de xénero, a convivencia, a non discriminación e apostando por metodoloxías activas e participativas e pola innovación metodolóxica.

O noso CEIP Plurilingüe Ricardo Tobío é un centro de titularidade pública situado no lugar de Esteiro no concello de Muros. Acolle ao alumnado procedente das parroquias de Tal, Torea, Abelleira e Esteiro, desde 4º de educación infantil ata 6º curso de educación primaria.

Dende o curso académico 2012-2013 forma parte da rede de centros plurilingües da Consellería. Tamén estivo inmerso, nos últimos cursos, en diferentes programas como o PLAMBE (Plan que impulsa a transformación das bibliotecas escolares en centros de recursos de lectura, información e aprendizaxe), *Radio na Biblio* (utilización da radio como ferramenta pedagóxica), *XOGADE* (xogos galegos deportivos en idade escolar), *Contratos Programa* e *Plans de formación permanente do profesorado* (o último deles sobre patios dinámicos). Como se pode ver no presente documento, continuaremos traballando nesta liña.

Para finalizar, dicir que o noso CEIP é un centro educativo vivo, cunha matrícula anual en aumento e que se atopa en continua actualización. O presente curso 2022-2023, incorpórase á rede de centros E-Dixgal, en 5º curso de Educación Primaria e para favorecer a mellora do proceso de ensinanza aprendizaxe do noso alumnado, o presente curso en Ed. Infantil pasa a ter 3 aulas multigrado (con nenos e nenas de 3, 4 e 5 anos).

1. Plan Anual

1.1. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS.

1. Promover o arranxo e mellora das infraestruturas do Centro.
2. Conseguir un mellor aproveitamento dos espazos dispoñibles do colexio.
3. Garantir que o centro sexa un entorno axeitado para vivir en democracia. Favorecendo a formación do alumnado en valores que lles permitan desenvolverse na sociedade e mantendo un bo clima de convivencia no centro (Plan de Convivencia).
4. Velar pola boa organización e funcionamento do Centro, utilizando os recursos materiais, humanos organizativos e económicos dispoñibles.
5. Promover unha boa coordinación pedagóxica entre o profesorado.
6. Favorecer a integración do alumnado de nova incorporación.
7. Atender á diversidade do alumnado tratando de desenvolver ao máximo cada unha das súas potencialidades e capacidades, favorecendo a igualdade e a inclusión, entendendo as diferenzas como un elemento enriquecedor para a sociedade.
8. Poñer en marcha plans de acción que brinden una ampla capacitación do alumnado en todas as súa vertentes:
  - a. Participar no Plan Proxecta+: *“Proxectos de vida activa e deportiva”*
  - b. Desenvolver os Contratos Programa (CPInclúe).
  - c. Continuar co Proxecto de Plurilingüismo.

- d. Participar en XOGADE.
  - e. Empregar a radio escolar como recurso de aprendizaxe activo.
  - f. Organizar, fomentar e levar a cabo distintas actividades complementarias e extraescolares ao longo do curso.
  - g. Outras.
9. Potenciar o uso por parte do alumnado da biblioteca escolar e organizar a xestión da mesma, dentro do Plan de Mellora (PLAMBE) do que formamos parte.
10. Fortalecer o emprego e coñecemento da lingua galega así como potenciar a presenza da realidade galega, cultura, historia, lingua, folclore,...no ensino a través do Equipo de Dinamización e Normalización da Lingua Galega.
11. Promover o uso das tecnoloxías da información e a comunicación (TIC) na aula como medio didáctico apropiado e valioso para levar a cabo as tarefas de ensino e aprendizaxe a través do Plan dixital de Centro e do Proxecto E-Dixgal.
12. Favorecer o desenvolvemento dos diferentes plans e proxectos do centro (Plan de Convivencia, Plan de acción tutorial,...).
13. Participar en Plans de Formación Permanente do Profesorado de dixitalización do centro.
14. Manter, promover e fortalecer as relacións de colaboración e coordinación coas familias e a ANPA, así como organizacións, asociacións, outros centros educativos e co concello.
15. Empregar instrumentos eficaces (páxina web, AbalarMobil,...) para a difusión e comunicación externa e interna das actividades que se desenvolven no centro.
16. Garantir a protección de datos de carácter persoal do alumnado.
17. Manter en funcionamento e actualizada a aula virtual do centro para que no caso de ser preciso o alumnado poida continuar co ensino a distancia.
18. Dar resposta a todas aquelas demandas da comunidade educativa en pro de acadar un ensino de calidade.

1.2. **MEDIDAS.**

1. Comunicación periódica co Concello de Muros para dar resposta ás necesidades de mantemento do colexio así como atender ás propostas de actividades que se presentan para a formación do alumnado.
2. Contacto coa Xefatura Territorial e coa Unidade Técnica, en relación ás carencias e necesidades que xurdan respecto ás infraestruturas e equipamento tecnolóxico do centro.
3. Relación coa Inspección Educativa, para acadar a máxima eficacia ante calquera necesidade que poida xurdir.
4. Promover a reorganización e acondicionamento de determinadas zonas e crear novos espazos que dean cabida ás inquedanzas e necesidades de todo o alumnado.
5. Acondicionamento e posta en marcha dunha aula maker (zona de gravación). Así mesmo, mantemento e mellora da aula multidisciplinar creada no curso anterior e as diferentes zonas de xogo creadas no patio do centro.
6. Traballar en colaboración, todo o equipo docente, para fomentar no alumnado valores que lles permitan desenvolverse na sociedade. Continuando a formación do alumnado na mediación escolar e, polo tanto, na resolución pacífica dos conflitos que poidan xurdir.
7. Utilizar todos recursos materiais, humanos organizativos e económicos dispoñibles para acadar os obxectivos previamente establecidos.
8. Organización do profesorado segundo os diferentes órganos de coordinación e establecemento do calendario de reunións anual que permitirá que o persoal docente se poida coordinar de xeito periódico e eficaz.
9. En colaboración co Departamento de Orientación, poñeranse a disposición todos os recursos necesarios para favorecer a integración do alumnado de nova incorporación.
10. Atender á diversidade do alumnado establecendo horarios de atención específicos por parte do profesorado especialista en atención á

diversidade e, de ser preciso, do resto de docentes que teñan dispoñibilidade horaria para apoiar ao alumnado.

11. Participación en contratos programa da Consellería de educación que sexan de interese para os obxectivos establecidos.
12. Dar continuidade ao Proxecto de *“Vida activa e deportiva de centro”*.
13. Participación do alumnado no programa XOGADE.
14. Continuar co plurilingüismo no centro, contando coa auxiliar de conversa asignada que estará 16 horas nas áreas de música e lingua estranxeira- inglés.
15. Promover unha oferta de actividades complementarias de calidade e elaborar unha previsión de todas as actividades complementarias que se van levar a cabo ao longo do curso para favorecer a formación integral do alumnado (en colaboración co Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares).
16. Posibilitar que se continúen ofertando actividades extraescolares no centro a través da ANPA.
17. Dinamizar a biblioteca escolar e a radio a través de diferentes propostas enriquecedoras para os discentes.
18. Dinamizar a lingua e cultura galegas, levando a cabo diferentes actividades ao longo do curso que sexan motivadoras para o alumnado implicado.
19. Empregar, como un recurso importante, as tecnoloxías da información e comunicación na aula para formar alumnos/as competentes dixitalmente.
20. Poñer en marcha plans de acción que permitan desenvolver os diferentes plans e proxectos do centro (Plan de Convivencia, Plan de acción tutorial,...).
21. Participación do profesorado en Plans de Formación Permanente de dixitalización do centro.
22. Dinamizar os equipos docentes, poñendo en valor as súas funcións.
23. Manter unha comunicación fluída coas familias e os seus representantes da ANPA a través das reunións iniciais e titorías así como empregando os métodos de comunicación establecidos.

1.3. **RECURSOS**

1. A normativa vixente en canto a organización e funcionamento dos centros educativos na nosa comunidade.
2. Os Proxectos Curriculares de Infantil e Primaria adaptados á nova lexislación.
3. Os distintos recursos materiais obtidos dos diferentes organismos públicos, Consellería e Concello.
4. As asignacións orzamentarias procedentes da Consellería de Educación.
5. As diferentes aplicacións informáticas destinadas á mellora no proceso de información e documentación escolar, así como as pedagóxicas e educativas para traballar co alumnado.

1.4. **CONCRECIÓN ANUAL DO PROXECTO EDUCATIVO**

A concreción farase a través das programacións didácticas dos diferentes cursos e que están no centro a disposición de toda a comunidade educativa.

2. Estructura orgánica do Centro

2.1. **ÓRGANOS DE GOBERNO**

Dirección: Silvia Vázquez de la Iglesia

Xefatura de Estudos: María do Carme Hermo Gómez

Secretaría: José Romero González

2.2. **ÓRGANOS DE PARTICIPACIÓN NO CONTROL E XESTIÓN DO CENTRO**

2.2.1. CLAUSTRO

Formado por todo o profesorado do Centro.

2.2.2. CONSELLO ESCOLAR

O Consello Escolar está formado por:

- Presidente: Silvia Vázquez de la Iglesia
- Secretario: José Romero González
- Xefa de Estudos: María do Carme Hermo Gómez
- Profesorado:
  - María Micaela Beiro Oreiro
  - María Dolores Vigo Fernández
  - Natalia Lamas Álvarez
  - Ana Celia López de Prado y López
  - Carolina Mourelos Vidal
- Pais/Nais:
  - Emma Rosalía Lestón Caamaño (ANPA)
  - Mónica Sande Piñeiro
  - Manuela Torea Torea
  - Alfonso Molares Rodríguez
- Persoal de servizos:
  - José Ramón Romero Echeverri
- Representante do Concello:
  - M^a del Carmen González García
- **Comisión Económica:**
  - Silvia Vázquez de la Iglesia
  - José Romero González
  - Ana Celia López de Prado y López
  - Emma Rosalía Lestón Caamaño
- **Comisión de Convivencia:**
  - Silvia Vázquez de la Iglesia
  - María do Carme Hermo Gómez
  - Carolina Mourelos Vidal
  - Mónica Sande Piñeiro

- Alfonso Rodríguez Molares
- José Ramón Romero Echeverri

- **Persoa responsable de impulsar medidas educativas que fomenten a a igualdade real e efectiva entre homes e mulleres:**
  - María do Carme Hermo Gómez

- **Comisión de autoprotección:**
  - Silvia Vázquez de la Iglesia
  - María do Carme Hermo Gómez
  - Natalia Lamas Álvarez
  - María del Carmen González García

- **Comisión de Biblioteca:**
  - Carolina Mourellos Vidal
  - María Micaela Beiro Oreiro
  - María Dolores Vigo Fernández
  - Manuela Torea Torea
  - Alfonso Rodríguez Molares

2.3. **PLAN DE ACTUACIÓN DOS ÓRGANOS COLEXIADOS E DO EQUIPO DIRECTIVO**

2.3.1. ÓRGANOS COLEXIADOS.

Os órganos de goberno e os órganos de participación no control e xestión do centro realizarán as reunións pertinentes para o cumprimento das súas funcións e desenvolvemento o seu traballo.

O calendario de reunións será polo menos de tres por curso, facendo coincidir a primeira co inicio do curso e a última co remate do mesmo. Tanto o Consello Escolar como o Claustro de profesores reuniranse tantas veces como se estime oportunas.

O horario dos claustros será, preferentemente, ás 16:30 horas dos luns.

Os Consellos Escolares celebraranse en día e hora que posibiliten a asistencia de todos ou unha maioría dos seus membros. Para isto, facilitarase a conexión vía Cisco Webex.

2.3.2. EQUIPO DIRECTIVO.

O equipo directivo pretende ser:

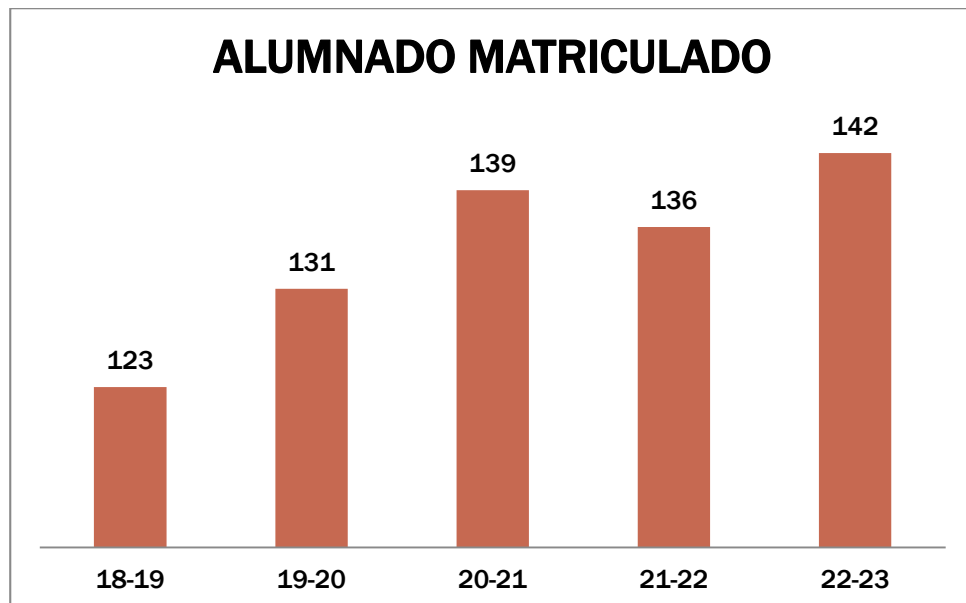
- Dialogante e democrático: escoitando e permitindo a participación de todos os os sectores da comunidade educativa na vida do centro.
- Emprendedor: motivando aos docentes e aos outros membros da comunidade educativa para poder levar a cabo proxectos de interese común.
- Innovador e realista: fortalecendo os aspectos positivos e as liñas de traballo xa implantadas, sendo quen de avaliar as necesidades que xorden e, en base ás mesmas, propoñer novos retos educativos realistas.
- Respectuoso coas diferenzas e inclusivo: garantindo un tratamento educativo equitativo baseado polo tanto, na non discriminación. Entendendo a diversidade como unha riqueza para toda comunidade educativa.

2.4. ESTADÍSTICA DE PRINCIPIO DE CURSO

Alumnado matriculado

Actualmente están matriculados un total de 142 alumnos/as.

GRÁFICA EVOLUTIVA DOS ÚLTIMOS 5 ANOS

Adscrición do profesorado

Profesorado en situación definitiva	
✓ Educación infantil	3 a tempo completo
✓ Educación primaria	6 a tempo completo
✓ Especialista en lingua inglesa	1 a tempo completo
✓ Especialista en educación musical	1 a tempo completo
✓ Especialista en educación física	1 a tempo completo
✓ Especialista en pedagogía terapéutica	1 a tempo completo
✓ Orientadora	1 compartida
Profesorado en situación de provisionalidade	
✓ Especialista en audición e linguaxe	1 compartida - itinerante
Persoal laboral indefinido	
✓ Relixión	1 compartida - itinerante

Como se pode observar, a maioría do profesorado é definitivo no centro o que garante unha continuidade no proceso de ensinanza, nas liñas metodolóxicas comúns e nos programas, plans e proxectos que se levan a cabo no centro.

A adscrición do profesorado neste curso é a seguinte:

PROFESOR/A	CURSO/ÁREA
ENCARNACIÓN MAYO PARIS	INF. A
RAQUEL VIÑA MOLINOS	INF. B
M ^a LUISA DE SIMÓN RÚA	INF. C
M ^a MICAELA BEIRO OREIRO	1º PRIMARIA
M ^a DOLORES PÉREZ CASTAÑO	2º PRIMARIA
NATALIA LAMAS ÁLVAREZ	3º PRIMARIA
GONZALO BREA ROMANÍ- SILVIA VÁZQUEZ DE LA IGLESIA	4º PRIMARIA

ANA CELIA LÓPEZ DE PRADO Y LÓPEZ	5º PRIMARIA
CONSUELO MARÍA PRIEGUE GARCÍA	6º PRIMARIA
MARÍA DO CARME HERMO GÓMEZ	INGLÉS
GONZALO BREA ROMANÍ	MÚSICA
JOSÉ ROMERO GONZÁLEZ	ED. FÍSICA
EVA MANUELA SANTIAGO HERMIDA	RELIXIÓN (itiner.)
Mª DOLORES VIGO FERNÁNDEZ	PT
LARA SEGADE FERNÁNDEZ	AL (itiner.)
CAROLINA MOURELOS VIDAL	ORIENTACIÓN (itiner.)

2.5. **PLAN DE UTILIZACIÓN DAS INSTALACIÓNS DO CENTRO.**

2.5.1. SITUACIÓN DAS INSTALACIÓNS E DO EQUIPAMENTO

O centro conta con deficiencias importantes no seu continente debido a súa antigüidade (ano 1974) o que está a provocar un deficiente illamento, fendas, humidades e filtracións de auga en varias zonas do mesmo que dificultan o uso para o que están destinadas, supoñendo tamén un risco potencial para a integridade física de toda a comunidade educativa. Por este motivo, foi solicitada á Xefatura Territorial a reforma integral do edificio.

2.5.2. UTILIZACIÓN DAS INSTALACIÓNS

As instalacións do centro están destinadas para a práctica docente, durante o horario de mañá e para as actividades extraescolares no horario de tarde.

Cada nivel educativo dispón dunha aula para a actividade lectiva habitual co seu titor ou titora, se ben, as áreas de especialidade son impartidas en aulas específicas: inglés, música, relixión, educación física, pedagogía terapéutica, audición e linguaxe.

A biblioteca e a nova aula multidisciplinar son utilizadas segundo un horario flexible que se establece ao principio de cada curso.

No presente curso crearase un novo espazo “maker” no que se poidan levar a cabo gravacións co alumnado. Porase en funcionamento en canto sexa posible establecendo tamén un horario de uso.

A aula de informática atópase pendente de renovación.

3. Horario Xeral do Centro

3.1. XORNADA ESCOLAR

No centro escolar temos concedida a xornada continuada de mañá, que abrangue de 9'30 a 14'30, tanto para educación infantil como primaria.

Cada xornada estará dividida en cinco sesións lectivas, máis o recreo que terán o seguinte horario:

1ª sesión	de 9:30 a 10:24 h
2ª sesión	de 10:24 a 11:18 h
3ª sesión	de 11:18 a 12:12 h
Recreo	De 12:12 a 12:42 h
4ª sesión	de 12:42 a 13:36 h
5ª sesión	de 13:36 a 14:30 h

Cada recreo estará vixiado por un mínimo de cinco docentes distribuídos en zonas para atender á totalidade do alumnado e unha coidadora para atender a alumnado con necesidades.

Cada cambio de sesión é avisado co toque do timbre, ao igual que os tempos de saída ao recreo e saída ás casas, sendo estes toques máis longos.

As saídas realizaranse ás 14'30 horas pola porta principal.

O alumnado de cada aula será dirixido polo profesorado, que ten clase a última hora con eles, ata os portais do recinto. Farase pola zona

ancha de cemento, en dúas ringleiras, igual que nas entradas. Dentro de grupo-clase, na ringleira da esquerda irá o alumnado que vai a pé e pola dereita o transportado. Os días de choiva as saídas faranse pola pasarela.

No portalón, o profesorado entregará o alumnado de a pé, aos seus familiares polo portal pequeno, e o alumnado transportado ás monitoras do autobús, polo portal grande.

As familias que esperan non entrarán no recinto escolar durante as saídas nin as entradas.

A saída farase seguindo esta orde: en primeiro lugar, sairán os grupos de Infantil e a continuación sairá o alumnado de Educación Primaria.

Segundo a Orde do 23 de xuño de 2011 pola que se regula a xornada de traballo do persoal funcionario e laboral docentes, corresponde ao profesorado a atención do alumnado transportado, polo que a dirección dispuxo que:

- A apertura do recinto escolar realizarase, a nivel xeral, ás 9'20, polo que ninguén poderá acceder ao mesmo antes desa hora (salvo profesorado, coidadora e PAS).
- Unicamente entrará no recinto o alumnado, que será atendido polo profesorado de garda, desde as 9'20 ata as 9'30, non permitindo a entrada a familiares ou acompañantes, durante eses 10 minutos. A partir das 09'30, a entrada de persoal alleo ao centro farase previa cita.
- Na hora de saída, o profesorado acompañará ao grupo co que teña clase á última hora ata o portalón do recinto, onde esperarán os familiares, acompañantes e monitores do transporte.

3.2. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS E ORGANIZATIVAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO

Cada alumno/a é diferente ao resto nas súas capacidades, necesidades, intereses e nas súas condicións familiares, socioeconómicas e culturais. Polo que é imprescindible adaptar o ensino ás súas

características, adoptando a atención á diversidade como un principio fundamental e levando a cabo as medidas organizativas e curriculares que tal diversidade requira.

Ao falar de **atención á diversidade** referímonos ao conxunto de medidas e accións que teñen como finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes características e necesidades, ritmos e preferencias de aprendizaxe, motivacións, intereses e situación sociais e culturais de todo o alumnado. Así se define no artigo 3 da *Orde do 8 de setembro de 2021, pola se que desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma Galega*.

Estratexias Xerais de Intervención

A atención á diversidade presente na aula e centro rexeráse por unha serie de estratexias xerais de intervención, estas son:

- A relación de asesoramento, apoio, colaboración e coordinación permanente co equipo directivo.
- A participación activa dos mestres/as do equipo, como xeradores de iniciativas, e a súa implicación no desenvolvemento real e efectivo das accións planificadas.
- A colaboración permanente, co obxecto de organizar e coordinar medios e esforzos para unha acción común eficaz.
- A colaboración das especialistas en PT e AL na sensibilización, impulso, mediación, concienciación e na coordinación de accións para optimizar a atención ao alumnado con necesidades educativas de apoio educativo.
- A proposta, dende o Departamento de Orientación, de iniciativas e proxectos que sirvan de punto de partida da reflexión e acción conxuntas en todos os ámbitos da acción educativa.
- O establecemento dunha relación titorial permanente co alumnado e as familias.

Esta atención á diversidade do alumnado será:

- **Contextualizada:** partirá das necesidades reais, adaptándose ás mesmas.
- **Integral e integradora:** abarcará a todo o alumnado, ao longo do seu proceso vital e en tódolos aspectos e ámbitos do desenvolvemento.
- **Personalizada:** adaptarase a cada alumno/a concreto, tendo en conta as súas características individuais. Neste sentido, o profesorado acomodará o proceso de ensino e aprendizaxe ás condicións particulares de cada alumno/a, o que pode traducirse nunha adaptación metodolóxica, organizativa e de cooperación familiar.
- **Especializada:** contará coa intervención das especialistas en PT e AL e outros especialistas externos ao centro, como o Equipo de Orientación Específica (EOE).
- **Sistemática e gradual:** será unha acción consensuada, planificando as actuacións a levar a cabo a través do do Plan Xeral de Atención á Diversidade.

Trátase de partir do nivel de coñecementos previos do alumnado e avanzar dentro da súa Zona de Desenvolvemento Próximo (ZDP), respectando o seu ritmo de aprendizaxe, co obxecto de que vaia construíndo o seu coñecemento e desenvolvéndose conforme ás súas potencialidades. Para isto, é preciso que o profesorado coñeza a situación persoal de cada alumno/a (os principais datos evolutivos e de saúde) e o seu estilo e o ritmo de aprendizaxe, que reflexione sobre a metodoloxía máis axeitada para facilitar o seu achegamento ao currículo, que analice as relacións que se establecen dentro e fóra da aula e que estableza unha rede de coordinación co equipo docente.

Criterios metodolóxicos e organizativos a nivel de aula

Para atender á diversidade do alumnado a nivel de aula, adoptaranse unha serie de criterios metodolóxicos e organizativos:

- **Criterios metodolóxicos**
  - Fomentar a participación do alumnado na dinámica de aula.

- Incluir actividades variadas, con distintos niveis de esixencia; conectadas cos coñecementos previos do alumnado; con diversidade en canto ás linguas que empregan e, na medida do posible, con carácter práctico e funcional.
- Propoñer materiais didácticos diversos e establecer procedementos de avaliación variados, segundo as necesidades do alumnado.
- Promover a interacción entre iguais e o traballo en equipos cooperativos.
- **Criterios organizativos**
  - Establecer tempos flexibles para a realización de actividades e a adquisición de aprendizaxes.
  - Combinar o traballo en grupos homoxéneos e heteroxéneos de acordo coas necesidades de cada momento.
  - Incluir na dinámica de aula o traballo cooperativo e axuda entre iguais.

Alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo

Cando falamos de **Alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo (NEAE)**, estamos a referirnos a aquel que require unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar Necesidades Educativas Especiais (NEE), por Retraso Madurativo, por Trastornos do Desenvolvemento da Linguaxe e a Comunicación, por Trastornos de Atención ou de Aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por encontrarse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, por as súas Altas Capacidades Intelectuais, por incorporarse tarde ao Sistema Educativo Español ou por condicións persoais ou de historia escolar. Así define a este alumnado a *Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación* (LOMLOE) ao modificar o establecido no artigo 71 da (LOE).

Así mesmo, sinala que se deberán asegurar os recursos necesarios para que este alumnado poida alcanzar o máximo desenvolvemento posible

das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado.

Actuacións preventivas: Detección temperá e avaliación inicial

---

As estratexias de actuación terán un **carácter preventivo**, actuando e establecendo medidas antes de que se produzan dificultades, para tratar de evitalas. Neste sentido, a identificación temperá das necesidades educativas do alumnado, a súa valoración e a resposta educativa máis axeitada, son procesos necesarios para adecuar as medidas e recursos educativos á diversidade. A detección e a correspondente intervención realizaranse dende un enfoque multidisciplinar e interinstitucional e nela colaborarán: o profesorado titor, os equipos docentes, os servizos de orientación, os equipos directivos, as familias, os servizos sanitarios, os servizos sociais e todas as persoas ou institucións que teñan esas actuacións entre as súas funcións.

As nais, pais ou tutores/as legais do alumnado serán informados dos procedementos para a detección temperá e dos resultados desta identificación e valoración, así como, de ser o caso, da aplicación de actuacións e medidas de atención á diversidade.

A **avaliación inicial**, constitúe un factor preventivo por excelencia. Realizarase coa finalidade de coñecer as características e necesidades individuais de cada alumno/a, de forma particular, e do grupo, no seu conxunto, para a adopción das medidas de intervención que se consideren oportunas (reforzos, adaptacións...).

Será realizada polo equipo docente, coordinado polo profesorado titor, e recollerá a información achegada pola familia e a procedente do curso ou etapa anterior. O profesorado titor informará ás familias dos resultados e, cando proceda, das medidas de atención á diversidade consideradas necesarias. Os resultados servirán para adoptar decisións de tipo educativo e, de ser o caso, demandar á xefatura do Departamento de Orientación a realización dunha avaliación psicopedagóxica.

Avaliación Psicopedagóxica

Cando un alumno/a presente dificultades de aprendizaxe, persoais e/ou de conduta, realizaráselle unha **avaliación psicopedagóxica** co obxecto de propoñer medidas de intervención adaptadas ás súas características. Esta avaliación consiste nun proceso sistematizado de recollida, análise e valoración da información relevante do alumnado (do contexto escolar, da contorna familiar e dos distintos elementos que interveñen no proceso de ensino e aprendizaxe), coa finalidade identificar as necesidades educativas que poida presentar o alumnado e poder fundamentar as correspondentes decisións e propostas educativas.

Esta avaliación é competencia e responsabilidade da xefatura do Departamento de Orientación, coa colaboración, de todas as persoas implicadas no proceso de ensino e aprendizaxe do alumno/a e, de ser o caso, co asesoramento do equipo de orientación específico (EOE).

A orientadora deseñará o **protocolo de demanda** de avaliación psicopedagóxica (documento de derivación ao Departamento de Orientación) que dará a coñecer a comunidade educativa.

A familia será informada da realización da avaliación psicopedagóxica así como da súa finalidade, dos resultados e das posibles orientacións ou propostas de actuación, quedando constancia por escrito.

O proceso de avaliación psicopedagóxica culminará coa elaboración do **informe psicopedagóxico** (que formará parte do expediente escolar do alumno/a) no que se recollerán todos os datos relativos aos distintos ámbitos do desenvolvemento, así como as necesidades educativas detectadas, as medidas de atención á diversidade que se deben adoptar para dar resposta ás mesmas (orientacións e propostas organizativas e curriculares, axudas e recursos necesarios) e o procedemento para a súa revisión e actualización. Cando se consideren necesarios recursos extraordinarios de atención educativa e/ou unha modalidade de escolarización distinta da ordinaria elaborárase **ditame de escolarización**.

Medidas de Atención á Diversidade

Unha vez detectadas as necesidades do alumnado, adoptaranse **medidas de atención á diversidade** que permitan dar resposta ás mesmas.

Estas son, de acordo co artigo 41 da *Orde do 8 de setembro de 2021*, as actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado. Clasifícanse en ordinarias e extraordinarias e recóllense no Plan Xeral de Atención á Diversidade e nas concrecións anuais de dito plan. Serán obxecto de seguimento e revisión continua, podendo aumentalas, diminuílas ou suprimilas en calquera momento.

- **Medidas Ordinarias de atención á diversidade**

Segundo o artigo 42 desta mesma orde, considéranse medidas ordinarias aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescrito, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Entre as medidas ordinarias de atención á diversidade inclúense:

- a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- b) Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ao seu contorno.
- c) Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
- d) Adaptación dos tempos, instrumentos e procedementos de avaliación.
- e) Aulas de atención educativa e convivencia.
- f) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- g) Programas de enriquecemento curricular.
- h) Plan específico de reforzo para o alumnado de primaria que permaneza un ano máis no mesmo curso.
- i) Programas de habilidades e competencias sociais.

- **Medidas Extraordinarias de atención á diversidade**

Segundo o artigo 54 da devandita orde, considéranse medidas extraordinarias aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades do alumnado con NEAE que supoñen modificacións significativas do currículo ordinario e/ou cambios na organización, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización.

Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultar insuficientes. Para o que será necesaria a autorización da dirección do centro educativo, do Servizo de Inspección Educativa, da Xefatura Territorial ou da Dirección Xeral que proceda, e, se é o caso, informe xustificativo do correspondente Servizo de Orientación.

Considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade:

- a) Adaptacións curriculares (AC).
- b) Agrupamentos flexibles.
- c) Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe.
- d) Flexibilización da duración do período de escolarización na etapa.
- e) Atención educativa ao alumnado con dificultades de asistencia continuada ao centro docente (atención educativa domiciliaria, hospitalaria ou virtual).
- f) Atención educativa ao alumnado menor sometido a medidas de responsabilidade penal.
- g) Atención educativa ao alumnado menor sometido a medidas de protección e tutela.
- h) Atención educativa ao alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar.
- i) Atención educativa ao alumnado pertencente a familias itinerantes.
- j) Atención educativa ao alumnado procedente do estranxeiro.
- k) Grupos de adquisición de linguas.
- l) Grupos de adaptación da competencia curricular.

- **Medida de Reforzo Educativo**

Convén destacar, con respecto ao **reforzo educativo**, que pode ser levado a cabo por parte do profesorado do grupo ou por parte do profesorado con dispoñibilidade horaria, tratándose dunha medida ordinaria.

Tamén pode consistir no apoio por parte do profesorado especialista en PT ou AL, tratándose, neste caso, dunha medida extraordinaria. Á súa vez, pode desenvolverse dentro ou fóra da aula.

- O reforzo educativo por parte do profesorado, dentro da aula ordinaria, consiste na adecuación da programación de aula ás características individuais dun alumno/a.
- O reforzo educativo por parte do profesorado con dispoñibilidade horaria, poderá poñerse en funcionamento ao comezo do curso en función do horario do profesorado e consiste no apoio de profesorado do centro nas áreas instrumentais básicas.
- O reforzo educativo por parte do profesorado de PT e AL, é un recurso dirixido ao alumnado con NEAE e realízase, con carácter xeral, dentro da aula ordinaria. Fóra da aula terá carácter excepcional e deberá constar no informe psicopedagóxico. Desta atención excepcional exclúense as intervencións de AL relacionadas coa reeducación da produción oral do alumnado.

Partindo dos principios de integración e normalización, a orientadora elaborará a proposta de organización dos apoios para o alumnado con NEAE, en base aos seguintes criterios:

- Atenderase ao alumnado que así se aconselle no informe psicopedagóxico resultante da avaliación psicopedagóxica.
- Atenderase ao alumnado obxecto de AC.
- Buscarase un apoio de calidade fronte a un de cantidade.
- Evitarase o exceso de horas de permanencia do alumnado fóra do grupo ordinario. Terá unha distribución semanal equilibrada, non podendo exceder a terceira parte dos períodos lectivos semanais, que en ningún caso suporá a totalidade do horario lectivo semanal dunha determinada área ou materia. No caso das intervencións de AL relacionadas coa reeducación da linguaxe, só ocuparán unha fracción do período lectivo.
- A atención diferenciada fóra da aula ó ACNEAE, será temporalizada, compatibilizándoa nas materias obxecto de apoio coa atención docente directa dentro da aula por parte do profesorado do grupo ordinario, sen prescindir desta última en ningunha das áreas do currículo.

- Evitarase a ausencia nas materias non instrumentais que favorecen a integración (Educación Física, Música, Plástica...).

- **Non promoción do alumnado**

A **repetición**, ou non promoción de nivel, considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para responder ás dificultades de aprendizaxe do alumnado. Será o equipo docente o que adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Á hora de decidir sobre a non promoción dun alumno/a, terase en conta a lexislación vixente, así como os criterios establecidos pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP).

Na etapa de Educación Primaria, non promocionará (en 2º, 4º e 6º de Ed. Primaria):

- O alumnado que non alcanzou o desenvolvemento adecuado das competencias clave e un axeitado grao de madurez con respecto á súa idade.
- O alumnado que obteña unha avaliación desfavorable en dúas áreas instrumentais (Lingua Galega, Lingua Castelá ou Matemáticas).
- O alumnado que obteña unha avaliación desfavorable en tres das áreas do currículo, a excepción de Relixión e Valores Sociais e Cívicos/Proxecto competencial.

- **Flexibilización da duración do período de escolarización nas etapas de educación infantil ou primaria.**

Segundo a *Orde do 8 de setembro de 2021* (art.58), é unha medida extraordinaria de atención á diversidade que consiste na redución ou ampliación da permanencia nunha determinada etapa por tratarse, respectivamente, de alumnado con altas capacidades intelectuais ou con NEE.

- Por un lado, sen prexuízo da permanencia durante un curso máis na etapa, a escolarización do alumnado con NEE poderá prolongarse 1

ano máis, sempre que favoreza a súa integración socioeducativa. Será o equipo docente o que adopte esta decisión, co asesoramento do equipo de orientación e oída a familia, unha vez esgotada a medida excepcional de repetición.

- Por outro lado, o alumnado con Altas Capacidades Intelectuais, poderá anticipar a súa incorporación á Educación Primaria ou á ESO, ou reducir a duración nelas, cando sexa o máis adecuado para o seu desenvolvemento persoal e socialización.

3.3. **HORARIO DE ATENCIÓN A PAIS/NAIS.**

O horario de atención a pais/nais ou titores legais será, preferentemente salvo excepcións xustificadas, os luns de 17'45 a 18'45 horas.

Por razóns obvias, non se atenderá a un pai/nai/titor en momentos en que o profesorado teña alumnado ao seu cargo.

3.4. **HORARIO DE ATENCIÓN AO PÚBLICO DO EQUIPO DIRECTIVO.**

Atenderase, preferentemente, no seguinte horario:

SECRETARÍA	Mércores de 9:30 a 10:24 e Martes de xoves de de 13:36 a 14:30
DIRECCIÓN	Venres de 9.30 a 11:18
XEFATURA	Martes de 9:30 a 10:24 e Xoves de 10:24 a 11:18

3.5. **QUENDAS DE VIXILANCIA**

RECREOS

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
ALTERNAN OS GRUPOS 1, 2 e 3.	GRUPO 1: <ul style="list-style-type: none"> Mª Micaela Beiro Silvia Vázquez Carolina Mourellos Raquel Viña 	GRUPO 2: <ul style="list-style-type: none"> Natalia Lamas José Romero Ana Celia López de Prado Encarnación Mayo Eva M. Santiago 	GRUPO 3: <ul style="list-style-type: none"> Mª Dolores Pérez Gonzalo Brea Consuelo Mª Priegue Mª do Carme Hermo Mª Luisa de Simón 	ALTERNAN OS GRUPOS 1,2 e 3.

ATENCIÓN AO ALUMNADO TRANSPORTADO

LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
ALTER- NAN OS GRUPOS 1 e 2	GRUPO 2: <ul style="list-style-type: none"> Mª Dolores Pérez Consuelo Mª Priegue Ana Celia López de Prado Gonzalo Brea Micaela Beiro Carolina Mourellos Encarnación Mayo Raquel Viña 	GRUPO 1: <ul style="list-style-type: none"> Silvia Vázquez María do Carme Hermo Natalia Lamas Eva M. Santiago José Romero Mª Luísa de Simón 	GRUPO 2: <ul style="list-style-type: none"> Mª Dolores Pérez Consuelo Mª Priegue Ana Celia López de Prado Gonzalo Brea Micaela Beiro Carolina Mourellos Encarnación Mayo Raquel Viña 	GRUPO 1: <ul style="list-style-type: none"> Silvia Vázquez María do Carme Hermo Natalia Lamas Eva M. Santiago José Romero Mª Luísa de Simón

3.6. **HORARIO DO PROFESORADO**

Tendo en conta a Orde do 23 de xuño de 2011 pola que se regula a xornada de traballo do persoal funcionario e laboral docentes, na que corresponde ao profesorado a atención do alumnado transportado, sendo estas gardas consideradas como lectivas, **os mestres e mestras deste centro disporán dunha compensación de 50 minutos semanais, de libre disposición, que se recollerá no seu horario persoal.**

4. Órganos de Coordinación Docente

4.1. COMISIÓN DE COORDINACIÓN PEDAGÓXICA

A comisión de Coordinación Pedagóxica está composta polos seguintes membros:

- Directora: Silvia Vázquez de la Iglesia
- Xefa de Estudos: María do Carme Hermo Gómez
- Coordinadoras:
  - Infantil: Encarnación Mayo Paris
  - 1º ciclo Ed. Primaria: María Dolores Pérez Castaño
  - 2º ciclo de Ed. Primaria: Gonzalo Brea Romaní
  - 3º ciclo de Ed. Primaria: Consuelo María Priegue García
- Departamento de Orientación:
  - Orientadora: Carolina Mourellos Vidal
  - Profesora de AL: Lara Segade Fernández
  - Profesora de PT: María Dolores Vigo Fernández
- Dinamización da Lingua Galega: Lara Segade Fernández
- Equipo da Biblioteca (PLAMBE): Mª Micaela Beiro Oreiro

A comisión reunirase, cando menos, unha vez ao mes. Entre as accións previstas para este curso están as seguintes:

- ☐ Criterios comúns para a realización das Programacións LOMCE.
- ☐ Acordos sobre os criterios de promoción e cualificación.
- ☐ Establecemento de directrices para a elaboración das probas de mínimos esixibles.
- ☐ Organización das sesións de avaliación.
- ☐ Revisión do PE.
- ☐ Revisión do NOF.
- ☐ Outras que xurdan segundo as necesidades do centro.

4.2. DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

O departamento de orientación é o órgano encargado de coordinar o proceso de orientación educativa a nivel de centro. Así pois, no noso centro, a orientación educativa abrangue a toda a comunidade educativa no seu conxunto (centro, profesorado, alumnado e familias). Nesta liña, partimos dunha concepción da **orientación educativa** como “un proceso de acción continuo, dinámico, integral e integrador, dirixido a todas as persoas, en todos os ámbitos, facetas e contextos ao longo de todo o seu ciclo vital, e cun carácter fundamentalmente social e educativo” (Martínez Clares, 2002). Un proceso que debe desenvolver o departamento de orientación no centro educativo, pero que tamén leva a cabo o profesorado a nivel de aula, a través da acción titorial. Será unha orientación continua (estendéndose ao longo da escolarización do alumnado) e proactiva (integrada no proceso de ensino e aprendizaxe, co obxecto de que todo o alumnado acade un desenvolvemento integral), considerando ao suxeito como un axente activo.

4.2.1 Organización do Departamento de Orientación

O CEIP Plurilingüe Ricardo Tobío conta cun Departamento de Orientación compartido co CEIP Plurilingüe de Louro e ten adscrita a EEI de Tal de Abaixo.

- **Composición**

Dadas as características do centro e tomando como referencia o establecido no artigo 4 do *Decreto 120/1998, do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia*, o Departamento de Orientación do centro ten a seguinte composición:

Xefa do Departamento de Orientación (Itinerante co CEIP compartido e EEI adscrita)	Carolina Mourellos Vidal
Mestra especialista en Pedagogía Terapéutica	M ^a Dolores Vigo Fernández
Mestra especialista en Audición e Linguaxe (Itinerante co CEIP compartido e EEI adscrita)	Lara Segade Fernández
Coordinadora de Ed. Infantil	Encarnación Mayo París
Coordinadora do 1 ^o ciclo de Ed. Primaria	M ^a Dolores Pérez Castaño
Coordinador do 2 ^o ciclo de Ed. Primaria	Gonzalo Brea Romaní
Coordinadora do 3 ^o ciclo de Ed. Primaria	Consuelo María Priegue García

- **Funcionamento**

No desempeño das súas funcións a xefatura do departamento de orientación, así como o departamento de orientación no seu conxunto, tomará como referencia o establecido no *Decreto 120/1998, do 23 de abril*, e na *Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120/1998*.

➔ **Funcións da xefatura do departamento de orientación:**

Tomando como referencia o establecido no artigo 11 da *Orde do 24 de xullo de 1998*, a xefa do departamento de orientación terá as seguintes funcións:

- a) Dirixir e coordinar as actividades e actuacións propias do departamento de orientación.
- b) Responsabilizarse da redacción do plan anual de actividades do departamento, velar polo seu cumprimento e elaborar a memoria final de curso.
- c) Representar ao departamento na Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP).
- d) Convocar e presidir as reunións ordinarias do departamento e as que con carácter extraordinario fose preciso celebrar, levantando a acta correspondente.
- e) Asistir ás reunións convocadas pola xefatura do Departamento de Orientación do Instituto de Educación Secundaria ó que está adscrito.
- f) Velar pola confidencialidade dos documentos, se é o caso.
- g) Coordinar a organización de espazos e instalacións para a orientación, así como a adquisición de material e de equipamento específico, velando polo seu uso correcto e conservación.
- h) Realizar as avaliacións psicopedagóxicas, e asesorar no deseño, desenvolvemento e avaliación das medidas de atención á diversidade conforme o procedemento e os criterios establecidos no proxecto curricular do centro e responsabilizarse da elaboración do informe psicopedagóxico.

- i) Coordinar, en colaboración co profesorado de apoio, a atención do alumnado con necesidades educativas especiais, elevando ó xefe de estudos, cando cumpra, a proposta de organización da docencia para este alumnado.
- j) Participar nas sesións de avaliación para o deseño, desenvolvemento e avaliación de actuacións conxuntas que permitan a coherencia das respostas educativas.

→ Funcións do departamento de orientación:

Tomando como referencia o establecido no artigo 10 da *Orde do 24 de xullo de 1998*, será competencia do departamento de orientación:

- a) Valorar as necesidades educativas, no ámbito da orientación, do alumnado e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.
- b) Elaborar as propostas do Plan de Orientación e do Plan de Acción Titorial, incidindo no desenvolvemento persoal, social e cognitivo do alumnado e ofrecer ao profesorado o soporte técnico para o seu desenvolvemento.
- c) Participar na elaboración, seguimento e avaliación do Proxecto Educativo e Curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención á diversidade do alumnado e nos principios de avaliación formativa e, cando cumpra, na adecuación dos criterios de promoción.
- d) Deseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe que presenten os alumnos e alumnas.
- e) Participar na avaliación psicopedagóxica conforme a normativa ó respecto e participar no deseño e desenvolvemento de medidas de atención á diversidade.
- f) Facilitar á comunidade educativa os apoios e o asesoramento necesarios para que o alumnado poida afrontar adecuadamente os momentos escolares máis decisivos ou de maior dificultade, como o ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa ou a resolución de conflitos de relación interpersoal.
- g) Impulsar a participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos ou en calquera outro relacionado co seu ámbito de actuación.

- h) Cooperar cos membros dos equipos de orientación específicos no deseño, desenvolvemento e avaliación de programas de intervención.
- i) Promover a cooperación entre o centro e as familias, implicándoas no proceso educativo dos seus fillos: estimulación da motivación e intereses; adquisición de hábitos de hixiene e de autonomía; desenvolvemento motriz e da linguaxe; relacións interpersoais e aqueloutros aspectos que favorezan o desenvolvemento evolutivo do alumnado.
- j) Establecer canles de comunicación cos diferentes servicios ou institucións no ámbito das súas competencias.

- **Reunións de coordinación**

Para o cumprimento das súas funcións, será imprescindible a coordinación entre os membros do departamento e cos restantes axentes da comunidade educativa. Debido a criterios prioritarios de atención didáctica a cursos e titorías, considerando o especificado no artigo 14 da *Orde do 24 de xullo de 1998*, levaranse a cabo as seguintes reunións:

- Reunión semanal coas especialistas en PT e AL, para a coordinación da atención á diversidade, co fin de levar a cabo un seguimento do alumnado con NEAE e demais alumnado que reciba apoio educativo, e supervisar as accións orientadoras que se desenvolvan no centro.
- Reunión trimestral con todos os membros do Departamento de Orientación, para facer un seguimento do Plan de Orientación e das actuacións levadas a cabo co alumnado con necesidades educativas e, de ser o caso, formular propostas de intervención.
- Reunións periódicas coa persoa responsable da orientación no centro adscrito, para unha avaliación das necesidades e das medidas de intervención postas en práctica.
- Reunións coa persoa encargada do Departamento de Orientación do Instituto de Ensino Secundario ao que está adscrito o centro.
- Reunións coa educadora familiar e Servizos Sociais do concello, para intercambiar información do alumnado procedente de familias con necesidades de asistencia social.
- Reunións con outros servizos de orientación externos: EOE, Centros logopédicos ou asociacións (para tratar sobre alumnos/as que están a recibir unha intervención).

- Outras reunións nas que participará o Departamento de Orientación serán a Comisión de Coordinación Pedagóxica, dinamizacións, reunións con nais e pais, reunións de titores/as, reunións de avaliación, claustros de profesores/as...

4.2.2. Actuacións e temporalización

Primeiro trimestre:

- Elaboración do Plan Anual de Orientación e revisión do Plan Xeral de Atención á Diversidade e do Plan de Acción Titorial, así como a programación de actividades e programas específicos neles incluídos.
- Colaboración na revisión do Proxecto Educativo e das Concrecións Curriculares.
- Organización do espazo do Departamento de Orientación e actualización do rexistro de probas, libros de texto e demais materiais didácticos.
- Análise e adquisición de materiais para o Departamento de Orientación.
- Análise de necesidades en relación coa orientación no ámbito do centro, a partir da revisión de documentos (memoria anual, expedientes do alumnado...) e das reunións co profesorado e equipo directivo.
- Análise e proposta de medidas organizativas a nivel centro que permitan unha mellor atención ó alumnado con NEAE.
- Acollida do alumnado procedente do estranxeiro, de ser o caso (recollida de información, entrevista ás familias, asesoramento nas actividades de acollida no centro...).
- Organización da resposta educativa máis axeitada ó alumnado avaliado: organización dos horarios das especialistas de PT e AL, elaboración de propostas de intervención educativa.
- Selección de materiais e recursos para o alumnado.
- Colaboración e asesoramento na avaliación inicial. Participación nas sesións de avaliación inicial.
- Avaliación do desenvolvemento da fala e da linguaxe do alumnado de Educación Infantil que amose necesidades de reeducación da produción oral, en colaboración coa especialista en Audición e Linguaxe.

- Asesoramento ás persoas que exercen as titorías no desenvolvemento da función titorial.
- Asesoramento na elaboración de Adaptacións Curriculares e no desenvolvemento doutras medidas de reforzo educativo.
- Reunións coas familias: promoción da comunicación (entrevistas) e colaboración (avaliación inicial, pautas de orientación para o novo curso), información sobre axudas e becas ...
- Xestión das bolsas para alumnado con NEAE do Ministerio de Educación.
- Organización e posta en marcha do Servizo de Mediación Escolar co alumnado de 5º e 6º de Educación Primaria. Formación do alumnado de que formará parte do equipo mediador.
- Coordinación de programas e actividades.
- Programa de detección do déficit auditivo e visual co alumnado de 5º e 6º de Educación Infantil.
- Convocatoria e presidencia das reunións do Departamento de Orientación.
- Asistencia ás reunións de avaliación do alumnado.
- Coordinación cos Departamentos de Orientación da zona.
- Colaboración outros servizos de orientación ou institucións de carácter externo ao centro, que inciden na atención ao alumnado (EOE, Servizos Sociais, centros específicos, Asociacións...).

Segundo trimestre:

- Desenvolvemento do Programa de técnicas de estudo e hábitos de traballo no 5º e 6º curso de Educación Primaria.
- Desenvolvemento do Programa de Educación Emocional co alumnado de 3º e 4º de Educación Primaria, destinado ao desenvolvemento da competencia emocional no alumnado, tanto na súa dimensión individual (auto-coñecemento e auto-regulación emocional) como social (coñecemento social, habilidades sociais e estratexias de resolución de conflitos).
- Seguimento, individual e grupal, do alumnado con dificultades de aprendizaxe ou de tipo condutual.
- Revisión e modificación, se fose preciso, das medidas de reforzo ou Adaptacións Curriculares.

- Avaliación psicopedagóxica do alumnado, asesoramento e colaboración no deseño e desenvolvemento de respostas educativas axeitadas as súas necesidades educativas.
- Asesoramento e apoio ás persoas titoras no desenvolvemento da acción titorial e orientadora.
- Participación nas sesións de avaliación e nas reunións dos equipos docentes.
- Coordinación de programas e actividades.
- Atención individual a familias, alumnado e profesorado.
- Información e asesoramento ás familias sobre o proceso educativo dos seus fillos/as (pautas sobre hábitos de estudo, convivencia...) e, de ser o caso, sobre os resultados das avaliacións psicopedagóxicas ou as medidas de atención á diversidade adoptadas.
- Coordinación cos Departamentos de Orientación da zona.
- Colaboración outros servizos de orientación ou institucións de carácter externo ao centro, que inciden na atención ao alumnado (EOE, Servizos Sociais, centros específicos, Asociacións...).

Terceiro trimestre:

- Seguimento, individual e grupal, do alumnado con dificultades de aprendizaxe ou de tipo condutual.
- Revisión e modificación, se fose preciso, das medidas de reforzo ou Adaptacións Curriculares.
- Avaliación psicopedagóxica do alumnado, asesoramento e colaboración no deseño e desenvolvemento de respostas educativas axeitadas as súas necesidades educativas.
- Asesoramento e apoio ás persoas titoras no desenvolvemento da acción titorial e orientadora.
- Coordinación de programas e actividades.
- Exploración psicopedagóxica do alumnado de 6º curso de Educación Infantil e de 3º curso de Educación Primaria, co fin de detectar de forma temperá posibles dificultades de aprendizaxe que motiven unha intervención específica ao inicio ou durante a etapa primaria, respectivamente.

- Participación nas sesións de avaliación e nas reunións dos equipos docentes.
- Organización do Programa de tránsito da Educación Primaria á ESO.
- Aplicación da Batería Colectiva de Aptitudes (BADyG E3) en 6º de Educación Primaria, co obxecto de coñecer as fortalezas e necesidades do alumnado de cara o paso á ESO.
- Coordinación cos Departamentos de Orientación da zona.
- Colaboración outros servizos de orientación ou institucións de carácter externo ao centro, que inciden na atención ao alumnado (EOE, Servizos Sociais, centros específicos, Asociacións...).
- Información e asesoramento ás familias sobre o proceso educativo dos seus fillos/as (pautas sobre hábitos de estudo, convivencia...) e, de ser o caso, sobre os resultados das avaliacións psicopedagóxicas ou as medidas de atención á diversidade adoptadas.
- Avaliacións finais do alumnado tendo en conta o progreso dende o inicio do curso e as medidas de intervención adoptadas.
- Recollida de información do alumnado que provén dos centros adscritos.
- Elaboración dunha previsión de necesidades para o vindeiro curso e propostas de apoios.
- Redacción da memoria final do Departamento de Orientación.

Todo isto, sen esquecer as actuacións relacionadas coa convivencia no marco do centro e as referidas á formación permanente, investigación e innovación do profesorado.

4.3. EQUIPO DE CICLO DE EDUCACIÓN INFANTIL

- Encarnación Mayo París (Coordinadora e titora de Infantil)
- Mª Luisa de Simón Rúa (Titora de Infantil)
- Raquel Viña Molinos (Titora de Infantil)
- José Romero González (Educación Física)
- María do Carme Hermo Gómez (Inglés)
- Eva Manuela Santiago Hermida (Relixión)

- María Dolores Vigo Fernández (Pedagogía Terapéutica)
- Lara Fernández Segade (Audición e Linguaxe)
- Gonzalo Brea Romaní (Música)

O plan de actuación para o ciclo pode verse reflexado na programación de ciclo elaborada para tal fin.

4.4. EQUIPOS DE CICLO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

4.4.1. PLAN DE ACTUACIÓN DO 1º CICLO DE ED. PRIMARIA

Compoñentes do ciclo:

- Micaela Beiro Oreiro– Titora de 1º curso
- Mª Dolores Pérez Castaño – Titora de 2º curso e coordinadora.
- José Romero González – Profesor de Educación Física.
- Eva Manuela Santiago Hermida – Profesora de Relixión

Alumnado no ciclo:

- 1º curso de Primaria - 19
- 2º curso de Primaria – 18
- **TOTAL DO CICLO: 37**

A) TEMPORALIZACIÓN DAS REUNIÓN.S.

As reunión.s do ciclo faranse o 1º luns de cada mes en horario de 15:45 a 16:30 horas e cando sexa necesario por cuestión.s organizativas e previa convocatoria por parte da coordinadora.

B) OBXECTIVOS PARA O CICLO.

- Adecuar os obxectivos aos alumnos e alumnas do ciclo.
- Seleccionar os contidos máis axeitados para conseguir eses obxectivos.
- Axustar a programación as características e necesidades do alumnado atendendo aos resultados establecidos da avaliación inicial.
- Realizar unha reunión cos pais e nais ao comezo de curso e todas as que se consideren oportunas ao longo do mesmo.

- Adaptar o traballo a diversidades de ritmos, intereses e aprendizaxes do noso alumnado.
- Pedir a colaboración e asesoramento do Departamento de Orientación na busca de solucións para tratar os nenos e nenas que presenten dificultades na aprendizaxe.
- Continuar cos reforzos educativos e apoios, de ser o caso para poder dar resposta ás necesidades do alumnado.
- Intercambiar opinións e experiencias sobre o progreso das nosas alumnas e alumnos co fin de detectar as necesidades que poidan ir xurdindo.
- Elaborar e transmitir propostas na Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- Realizar reunións de ciclo de xeito periódico coa finalidade de coordinar a nosa tarefa educativa e compartir as nosas experiencias dentro da aula.
- Realizar unha avaliación sistemática dos distintos materiais curriculares que se traballan no ciclo e buscar novos recursos para tratar os diferentes contidos de xeito motivador e innovador.
- Participar no desenvolvemento das distintas actividades propostas polos distintos equipos de traballo: EDNLG, ACE, Biblioteca e TIC.

C) PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

- Conmemoracións: Participaremos como ciclo en todas as conmemoracións de carácter prescriptivo.
- Participaremos nas actividades extraescolares que se programen a nivel xeral no centro:
  - CENTRO DE INTERESE
    - A NOSA SAUDE E A DO PLANETA
  - PROXECTO SEMESTRAL:
    - A MÚSICA DAS NOSAS VIDAS.
- Saída de fin de curso (xuño).
- Participaremos nas saídas que se programen dende o centro ao longo do curso.

4.4.2. PLAN DE ACTUACIÓN DO 2º CICLO DE ED. PRIMARIA

Compoñentes do ciclo:

- *Natalia Lamas Álvarez – Titora de 3º curso*
- *Gonzalo Brea Romaní – Titor de 4º curso e coordinador.*
- *Silvia Vázquez de la Iglesia – Profesora en 4º curso.*
- *Carolina Mourelos Vidal – Orientadora.*

Alumnado no ciclo:

- *3º curso de Primaria - 19*
- *4º curso de Primaria – 13*
- **TOTAL DO CICLO: 32**

A) TEMPORALIZACIÓN DAS REUNIÓN.S.

As reunións do ciclo faranse o 1º luns de cada mes en horario de 15:45 a 16:30 horas e cando sexa necesario por cuestións organizativas e previa convocatoria por parte do coordinador.

B) OBXECTIVOS PARA O CICLO.

- Adecuar os obxectivos aos nenos/as do ciclo.
- Seleccionar os contidos máis axeitados para conseguir eses obxectivos.
- Axustar a programación as características e necesidades do alumnado atendendo aos resultados establecidos da avaliación inicial.
- Realizar unha reunión cos pais e nais ao comezo de curso e todas as que se consideren oportunas ao longo do mesmo.
- Adaptar o traballo a diversidades de ritmos, intereses e aprendizaxes do noso alumnado.
- Pedir a colaboración e asesoramento do Departamento de Orientación na busca de solucións para tratar os nenos e nenas que presenten dificultades na aprendizaxe.
- Continuar cos reforzos educativos e apoios, de ser o caso para poder dar resposta ás necesidades do alumnado.
- Intercambiar opinións e experiencias sobre o progreso dos nosos alumnos/as, co fin de detectar as necesidades que poidan ir xurdindo.

- Elaborar e transmitir propostas na Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- Realizar reunións de ciclo de xeito periódico coa finalidade de coordinar a nosa tarefa educativa e compartir as nosas experiencias dentro da aula.
- Realizar unha avaliación sistemática dos distintos materiais curriculares que se traballan no ciclo e buscar novos recursos para tratar os diferentes contidos de xeito motivador e innovador.
- Participar no desenvolvemento das distintas actividades propostas polos distintos equipos de traballo: EDNLG, ACES, ...
- Participar, se o consideramos oportuno, en actividades propostas por entidades ou institucións externas (Comunidade de Montes, clubs deportivos, asociacións culturais, etc.)

C) PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

- Conmemoracións: Participaremos como ciclo en todas as conmemoracións marcadas na Orde do calendario escolar para o curso 22-23.
- Participaremos nas actividades extraescolares que se programen a nivel xeral no centro:
  - XOGADE.
    - CENTROS DE INTERESE: RESIDUOS 0
    - PROXECTO: A MÚSICA DAS NOSAS VIDAS.
- Participaremos nas saídas que se programen, nas que cabe destacar polo interese que despertan neste ciclo:
  - CONCERTOS DIDÁCTICOS NO AUDITORIO DE GALICIA (MARZO)
  - PROPOSTA DA COMUNIDADE DE MONTES PARA PLANTACIÓNS DE ÁRBORES (sen determinar)
  - *SAÍDA DE FIN DE CURSO CO ALUMNADO DO CICLO (XUÑO)*

4.4.3. PLAN DE ACTUACIÓN DO 3º CICLO DE ED. PRIMARIA

As mestras que compoñen o 3º ciclo son:

- Mª Dolores Vigo Fernández
- Mª do Carme Hermo Gómez
- Ana Celia López del Prado y López
- Consuelo Mª Priegue García (coordinadora).

Neste curso hai un total de 40 alumnos no ciclo:

- En quinto 19 alumnos.
- En sexto 21 alumnos.

A) TEMPORALIZACIÓN DAS REUNIÓNNS.

As reuniónns do 3º ciclo faranse o 1º luns de cada mes en horario de 15:45 a 16:30 horas.

B) OBXECTIVOS PARA O CICLO.

- Adecuar os obxectivos aos nenos/as do ciclo.
- Seleccionar os contidos máis axeitados para conseguir eses obxectivos.
- Axustar a programación ás características e necesidades do alumnado atendendo aos resultados establecidos da avaliación inicial.
- Realizar unha reunión cos pais e nais ao comezo de curso e todas as que se consideren oportunas ao longo do mesmo.
- Adaptar o traballo á diversidade de ritmos, intereses e aprendizaxes do noso alumnado.
- Pedir a colaboración e asesoramento do Departamento de Orientación na busca de solucións para tratar os nenos e nenas que presenten dificultades na aprendizaxe.
- Continuar cos reforzos educativos e apoios, de ser o caso para poder dar resposta ás necesidades do alumnado.
- Intercambiar opinións e experiencias sobre o progreso dos nosos alumnos/as, co fin de detectar as necesidades que poidan ir xurdindo.
- Elaborar e transmitir propostas na Comisión de Coordinación Pedagóxica.

- Realizar reunións de ciclo de xeito periódico coa finalidade de coordinar a nosa tarefa educativa e compartir as nosas experiencias dentro da aula.
- Realizar unha avaliación sistemática dos distintos materiais curriculares que se traballan no ciclo e buscar novos recursos para tratar os diferentes contidos de xeito motivador e innovador.
- Neste curso, como novidade, o alumnado de 5º de primaria usará libro dixital, xa que participa no programa E-Dixgal.
- Participar no desenvolvemento das actividades propostas polos distintos equipos de traballo: EDNLG, ACES, Biblioteca ...

C) PROPOSTA DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES .

O terceiro ciclo participará nas distintas conmemoracións que se celebran no centro que este curso xirarán entorno a dous centros de interese:

- A nosa saúde e a do planeta.

- A música das nosas vidas.

- No centro teremos unha actividade organizada pola ANPA, no entorno de 25 de novembro, na que Inacio Vilariño fará unha sesión de teatro de monicreques titulada "Novos Na obra trátase o tema do xénero dende a perspectiva das novas masculinidades.

Tamén ten previstas as seguintes saídas:

- Visitar as instalacións de Sogama, pola súa relación co centro de interese elexido, para ver o tratamento que lle dan ao lixo unha vez que chega alí.

- Actividade de fin de curso.

4.5. CALENDARIO DE REUNIÓN

Todos os luns lectivos, realizaranse as seguintes reunións:

- a) Coordinacións do profesorado e ciclos de 15:45 a 16:30 horas.
- b) Outras reunións, en horario de 16:30 a 17:45 horas, que se establecen a continuación:

Días	MES
SETEMBRO	
1-6	VER CALENDARIO ESPECÍFICO
7	CLAUSTRO E CONSELLO ESCOLAR
12	CCP (PXA) E REUNIÓN XERAL (Coordinación equipos)
19	EQUIPOS DE TRABALLO (PXA//Samaín e Día da biblioteca)
26	XUNTANZAS AVALIACIÓNS INICIAIS
OUTUBRO	
3	CLAUSTRO (aprobación PXA e Samaín e Día da biblio)
10	CONSELLO ESCOLAR
17	EQUIPOS DE TRABALLO (Violencia de xénero, Mes da ciencia)
24	CCP E REUNIÓN XERAL (Mes da ciencia)
NOVEMBRO	
7	DO
14	CCP + CLAUSTRO (Violencia de xénero)
21	Outras xuntanzas
28	EQUIPOS DE TRABALLO (Nadal/Fin de trimestre)
DECEMBRO	
5	CLAUSTRO (Nadal/Fin de trimestre)
12	AVALIACIÓN INFANTIL + 1º E 2º ED. PRIMARIA
13*	AVALIACIÓN 3º, 4º, 5º E 6º DE ED. PRIMARIA
19	CCP E REUNIÓN XERAL
XANEIRO	
9	EQUIPOS DE TRABALLO (Paz, Entroido e Rosalía)
16	CCP +REUNIÓN XERAL (Coordinación equipos)
23	CLAUSTRO (Paz) E CONSELLO ESCOLAR (XESTIÓN ECONÓMICA)
30	Outras xuntanzas
FEBREIRO	
6	CCP + CLAUSTRO (Entroido e Rosalía)
13	EQUIPOS DE TRABALLO (Preparación do resto do curso)
27	DO
MARZO	
6	EQUIPOS DE TRABALLO (Semana do Libro e Día das artes galegas)
13	CLAUSTRO (S. do Libro e Artes galegas) E CONSELLO ESCOLAR (ORZAMENTOS)

20	AVALIACIÓN INFANTIL, 1º E 2º DE PRIMARIA
27	AVALIACIÓN 3º, 4º, 5º E 6º PRIMARIA
ABRIL	
17	CCP E REUNIÓN XERAL (Coordinación equipos)
24	EQUIPOS DE TRABALLO (Letras Galegas e Fin de curso)
MAIO	
8	REUNIÓN XERAL (Letras Galegas)
15	Outras xuntanzas
22	DO
29	CLAUSTRO (Fin de curso)
XUÑO	
5	AVALIACIÓN INFANTIL, 1º E 2º DE PRIMARIA
12	AVALIACIÓN 3º, 4º, 5º E 6º PRIMARIA
19	CCP E REUNIÓN XERAL
22-29	VER CALENDARIO ESPECÍFICO
30	CLAUSTRO E CONSELLO ESCOLAR (FIN DE CURSO)

* Este calendario é susceptible de calquera cambio que sexa preciso para a organización e bo funcionamento do centro.

5. Plans e Proxectos para este curso

5.1 PLAN DE ATENCIÓN EDUCATIVA (ACTIVIDADES ALTERNATIVAS AO ENSINO DA RELIXIÓN) EN EDUCACIÓN INFANTIL

As actividades que se proporán consistirán no desenvolvemento, por parte do alumnado, baixo a supervisión dun profesor ou profesora, de tarefas prácticas (obradoiros, debates, comentarios de textos, audición ou visión de pezas musicais ou imaxes) en torno a determinados aspectos da vida social e cultural non incluídos na Proxecto Curricular da etapa con carácter xeral.

Na organización dos repertorios de actividades posibles, consideraranse os seguintes criterios:

- Oferta de diversas opcións, de maneira, que ao longo do curso escolar, poidan participar en varias delas.
- Implicar ao alumnado no deseño e organización das actividades.
- Realizarse nun marco de traballo cooperativo.
- Facer públicas as producións xurdidas das actividades, mediante a súa difusión no centro, e incluso, noutros ámbitos do entorno.

As actividades que poderán realizarse no centro son:

- Obradoiro de xardinería ou horto-escolar.
- Obradoiro de manualidades plásticas.
- Recuperar a tradición de escoitar historias ou narracións diversas, anécdotas , relatos, contos fantásticos...
- Participar como narradores.
- Construción de xogos de mesa (puzles , tangram, crebacabezas...

5.2. PROGRAMA DE ESTIMULACIÓN DA LINGUAXE

O **Programa de Estimulación da Linguaxe Oral** que se levará a cabo no CEIP Plurilingüe Ricardo Tobío no **curso 2022-2023** estará destinado a dotar ao **alumnado de Educación Infantil** de diversas experiencias directas ca linguaxe co fin de **estimular** ao máximo o seu desenvolvemento a nivel comunicativo-lingüístico. A posta en práctica do programa nos permitirá tanto **prever** como tamén **detectar de xeito temperá** posibles dificultades na linguaxe e/ou na fala. Recordemos, ademais, que as habilidades lingüísticas e comunicativas son un dos **contidos** básicos a traballar na etapa tal como se recolle no **Decreto 105/2022 do 8 de Setembro polo que se desenvolve o currículo da Educación Infantil** , concretamente na área *“Comunicación e Representación da realidade”*. Os aspectos lingüísticos se recollen tamén nos **obxectivos de etapa**, especialmente no seguinte: *Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.*

5.2.1 OBXECTIVOS

A continuación preséntanse os obxectivos marcados para este programa no noso centro.

Obxectivo xeral: Estimular a linguaxe oral do alumnado.

Obxectivos específicos:

1. Desenvolver os prerequisites fundamentais para a adquisición da linguaxe (atención, memoria, discriminación visual e auditiva, seguemento de instrucións...).
2. Optimizar as bases funcionais da linguaxe (respiración, sopro, discriminación auditiva, mobilidade buco-linguo-facial ...).
3. Favorecer as consciencias fonético-fonolóxica, silábica e léxica.
4. Aumentar o vocabulario e a capacidade semántica.
5. Facilitar unha estruturación morfosintáctica adecuada.
6. Favorecer o uso social da linguaxe en distintos contextos e situacións.
7. Potenciar un autoconceito e autoestima axeitados necesarios para a participación social.

5.2.2 ACTIVIDADES

Neste apartado inclúense as **actividades** previstas relacionadas con cada un dos **obxectivos propostos**.

- **Obxectivo 1.** Desenvolver os prerequisites fundamentais para a adquisición da linguaxe (atención, memoria, discriminación visual e auditiva, seguemento de instrucións...).

Actividades:

- 2 Xogar a xogos como o “Memory”, o “Bingo” ou o “Dominó”.
  - Recordar os elementos dunha serie; recoñecer o obxecto que falta dunha serie de obxectos presentados con anterioridade; executar ordes dadas previamente; repetir secuencias de palabras ou sons; discriminar sons.
  - Identificar similitudes ou diferenzas; atopar erros entre dúas imaxes; describir e analizar láminas; buscar elementos en xogos tipo “Lince”.
  - Realizar xogos de seguemento de instrucións tipo “Simón di”, chegar a un obxectivo cos ollos vendados...
- **Obxectivo 2.** Optimizar as bases funcionais da linguaxe (respiración, sopro, discriminación auditiva, mobilidade buco-linguo-facial ...).

Actividades:

- Realizar exercicios de respiración practicando a respiración costodiafragmática: sentir cómo se infla a barriga, asociar a inspiración e a espiración a diferentes movementos...
  - Mover muíños de papel; desprazar soprando cachiños de papel de seda, algodóns; facer burbullas de auga cunha palla ...
  - Adiviñar sons que outros interpretan; recoñecer cos ollos pechados a voz dun compañeiro; discriminar e reproducir sons de distintos animais; deterse ante unha sinal acústica convida con anterioridade; agrupar debuxos de acordo co fonema inicial; Identificar semellanzas a nivel auditivo entre diferentes palabras; emparellar palabras que riman...
  - Sacar e meter a lingua, mantendo a boca aberta; lingua arriba e abaixo, mantendo a boca aberta; levar a lingua dun lado ao outro, tocando a comisura; coa punta da lingua empuxar unha meixela e outra alternativamente.
  - Posición de bico e sorriso cos beizos xuntos; adiante e atrás cos beizos separados ensinando os dentes; imitar a posición labial das vogais; vibración dos beizos.
  - Encher as meixelas de aire, manténdoo; levar o aire dunha meixela á outra; encher as meixelas alternativamente
  - Xogo simbólico: imitar o rumiar dunha vaca cos movementos da boca, facer que bocexamos, que nos lavamos os dentes e facemos gágaras, que masticamos algo moi duro...
  - Abrir e pechar a boca lentamente; abrir e pechar a boca rapidamente; mastigar; abrir a boca amodo e pechala rápido; mover a mandíbula inferior dun lado para o outro alternativamente.
  - Contacontos con onomatopeas e exercicios variados de mobilidade buco-linguo-facial ao longo da historia.
- **Obxectivo 3.** Favorecer as consciencias fonético-fonolóxica, sintáctica e léxica.
Actividades:
    3. Actividades de discriminación de fonemas:xogo das cadeiras (por exemplo, mentres o docente di palabras que empezan por A o alumnado

ten que camiñar ao redor das cadeiras, e cando di unha palabra que empeza por outro fonema teñen que buscar unha cadeira), dado dos articulemas (dependendo do articulema que lles toque deben seleccionar as imaxes que empezan polo mesmo)...

- Contar sílabas con palmas ou con elementos manipulativos (gomets, boliñas...); xogar ás palabras encadeadas...
- Compoñer pequenas oracións con apoios visuais (por exemplo mediante o xogo “Enséñame a hablar” ou utilizando pictogramas de Arasaac) e contar o número de palabras.

- **Obxectivo 4.** Aumentar o vocabulario e a capacidade semántica.

Actividades:

A- Organizar tarxetas por campos semánticos

- Con material dobre repartido ao chou, cada neno describe o obxecto que posúe para conseguilo e formar parella
- Acertar unha palabra, personaxe, obxecto, acción... pola súa definición ou a través da mímica.
- Xogos de sinónimos e antónimos
- Xogos de identificar elementos dentro de láminas, grupos de tarxetas...
- Xogo de “A qué se parece?” no que o docente presenta sombras de elementos e o alumnado ten que adiviñar qué é.
- Xogos con barallas de cartas de vocabulario, *Oca* ou *Dobble* de vocabulario...
- Actividades coa caixa sorpresa: o alumnado mete a man nunha caixa e colle un obxecto ao azar que debe describir sen mirar para que os demais o adiviñen.

- **Obxectivo 5.** Facilitar unha estruturación morfosintáctica adecuada.

Actividades:

- Contar historias con apoio visual (que pasou antes? que vai pasar despois? que tería pasado se ...?)
  - 1- Construción de frases e oracións de máis de tres elementos empregando tarxetas de imaxes e pictogramas.

2- Creación de frases e pequenas historias a través das estratexias de *Gianni Rodari*.

3- Ordear secuencias de imaxes e ir describindoas en orde.

- **Obxectivo 6.** Favorecer o uso social da linguaxe en distintos contextos e situacións.

Actividades:

- Xogos de preguntas e respostas cos compañeiros e compañeiras.
  - A- Dramatizacións semidirixidas de escenas sociais, contos... con ou sen marionetas.
  - B- Análise de láminas nas que se representan situacións sociais diversas imaxinando o que din os personaxes.
  - C- Ofrecer modelos en situacións reais e contextualizadas
  - D- Xogo simbólico semidirixido (tenda, restaurante, hospital..)

- **Obxectivo 7.** Potenciar un autoconceito e autoestima axeitados necesarios para a participación social.

Actividades:

- A- Que cada alumno e alumna diga aquelas actividades que se lle dan ben e aquelas que lle resultan máis difíciles (así tomarán conciencia de que cada un ten unhas habilidades diferentes), que compartan aquilo que lles gusta dos seus compañeiros e compañeiras...
- B- Contar contos e historias nos que os nenos ou nenas protagonistas superen medos, resolvan dificultades da vida cotiá...

5.2.3 RECURSOS MATERIAIS

Para a posta en práctica deste programa serán de utilidade:

- Pelotas de ping pong, papeis de cores, pallas, matasogras, pompeiros, globos, ...
- Materiais de creación propia: tarxetas con velcros, fichas, caixa sorpresa, ocas, tarxetas de vocabulario, articulemas...
- Arriaza Mayas, J.C. (2006). *Cuentos para hablar y aprender*. Ed.Cepe. Madrid.
- López Viso, M., Rodríguez Pérez, R., Yáñez Calvino, M. (2009). *Xogando cos sons*. Ed.Xerais: Vigo.
- Contos variados.

- CD de cancións, sons...
- Material extraído da rede: vídeos, cancións, etc.
- Xoguetes variados para xogo simbólico.
- Bonecos de guiñol.
- Instrumentos musicais: triángulo, pandeireta, tambor, ...
- Lotos fonéticos, memory, Fonodil. ...
- Pictogramas ARASAAC.

5.2.4 TEMPORALIZACIÓN

O programa levarase a cabo a razón dunha sesión semanal en cadanseu grupo de Educación Infantil.

5.2.5 METODOLOXÍA

Na metodoloxía empregada terase como marco de referencia o **Decreto 105/2022 do 8 de Setembro**. Este otórgalle unha importancia fundamental ás **competencias clave**, polo que este P.E.L.O. traballará especialmente as seguintes:

- *Competencia en comunicación lingüística*
- *Competencia en conciencia e expresións culturais*
- *Competencia persoal, social e de aprender a aprender*

Tal como se establece tamén nos **principios pedagóxicos**, potenciaráse un *ambiente de afecto e confianza para potenciar a autoestima e inclusión social*, e as actividades basearanse na *experimentación e o xogo*, sendo *estimulantes e de interese para o alumnado*.

É fundamental tamén garantir a accesibilidade tendo en conta o **Deseño Universal de Aprendizaxe (DUA)**, tal como establece a **LOMLOE (Lei 3/2020 do 29 de Decembro)**.

En base a estas premisas, propóñense as seguintes estratexias a ter en conta na posta en práctica do programa:

- Crear un clima de distensión, confianza e respecto no que levar a cabo as sesións.
- Ter presente o nivel evolutivo dos nenos e nenas.

- Adaptar o nivel de esixencia ás posibilidades do alumnado, tanto en dificultade da tarefa como no tempo para a súa execución.
- Utilizar distintas canles sensoriais
- Propoñer as actividades nunha orde crecente de dificultade.
- Proporcionar instrucións verbais claras e concisas, e comprobar que foron entendidas as consignas antes de empezar a tarefa.
- Estimular a espontaneidade.
- Manter a motivación dos alumnos e alumnas.
- Empregar reforzos positivos.
- Ter en conta os procesos e non só os resultados.

5.2.6 AVALIACIÓN

A avaliación forma parte indisoluble do proceso educativo, e no caso do P.E.L.O. ten unha importancia fundamental para detectar de xeito temperá distintas dificultades. Teranse en conta os **criterios de avaliación** establecidos no **Decreto 105/2022**, concretamente os da *área “Comunicación e representación da realidade”*, e pos suposto os obxectivos propostos para o Programa.

A avaliación será **continua** co fin de ofrecer en cada momento a resposta que máis se adecúe ás necesidades dos alumnos, ao tempo que permita analizar os resultados obtidos a partir dos cales artellar as consecuentes propostas de mellora. Tamén se levará a cabo por suposto unha **avaliación inicial e final**. As **técnicas de avaliación** básicas serán a observación directa e sistemática, o análise das producións do alumnado e a información aportada polas familias, tal como se recolle no *Decreto 105/2022*. En canto aos **instrumentos de avaliación**, levarase a cabo un rexistro diario de cada sesión sobre o cal se realizará unha reflexión trimestral que se reflexará nun informe trimestral, e en momentos puntuais utilizaranse listas de control básicas.

Ante a observación de dificultades importantes en alumnado concreto, solicitarase unha **avaliación psicopedagóxica** por parte da xefa do DO e, de ser o caso, os **apoios ou reforzos** que se consideren oportunos.

5.4. PLAN XERAL DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

1- INTRODUCCIÓN E MARCO LEGAL.

Neste Plan Anual recóllese, entre outros aspectos, a previsión de actividades que se van realizar ao longo deste curso en torno a algunhas das conmemoracións que se establecen na **Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.**

O **Decreto 374/1996, de 17 de outubro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos Centros**, establece que en todos os centros haberá un Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares (AACCEE), que estará formado por un xefe-coordinador e todos os docentes que participen nas mencionadas actividades. Isto implica que a gran maioría do profesorado da escola formará parte do equipo e que, por tanto, debe informar ao xefe da súa programación de actividades para o curso, coa finalidade de coordinalas e organizalas para poder levalas a cabo cando corresponda e prever todos os materiais, espazos e medios que sexan precisos.

Por outra banda, na **Orde do 22 de xullo de 1997 pola que se regulan determinados aspectos de organización e funcionamento das escolas de educación infantil, dos colexios de educación primaria e dos colexios de educación infantil e primaria** indícase a diferenza entre os dous tipos de actividades:

- **Actividades complementarias:** son aquelas actividades didácticas que se realizan co alumnado en horario lectivo e que, formando parte da programación, teñen carácter diferenciado polo momento, espazo ou recursos que utilizan. Así, cabe considerar as visitas, traballo de campo, viaxes de estudo, conmemoracións e outras semellantes. Deberán figurar na programación xeral anual do centro. A participación do alumnado nelas é voluntaria e requirirá autorización previa por escrito dos pais ou titores sempre que se desenvolvan fóra da localidade. No suposto de que esta non sexa outorgada, a dirección arbitrará a forma máis conveniente para atender ós alumnos que non participen nelas.
- **Actividades extraescolares:** son aquelas que, sendo organizadas polo centro, entidades sen ánimo de lucro, asociacións culturais, etc., e figurando na programación xeral anual, realízanse fóra do horario lectivo, sendo a súa participación voluntaria. En ningún caso, o contido destas actividades pode ser igual ou similar ao dun ensino oficial do currículo. Cando as actividades extraescolares sexan organizadas por entidades e deban realizarse dentro

dos locais e instalacións do centro, haberá que respectar a normativa reguladora da utilización destes locais e instalacións. Para a realización das ditas actividades é preceptiva a presentación por parte da entidade que as propoña dunha memoria descritiva que incluíra, entre outras, a concreción do financiamento da actividade e a garantía da asunción plena da responsabilidade contractual respecto do persoal que a vai desenvolver. A dirección e realización de actividades extraescolares de formación física, deportiva ou danza, en calquera das súas variantes, estará sempre a cargo de persoal técnico cualificado que dispoña de titulación académica suficiente para impartir este tipo de ensinanza, de acordo coa súa normativa, ou que estea legal e suficientemente habilitado para tal efecto pola Administración competente.

Ámbolos dous tipos de actividades teñen en común os seguintes aspectos:

- Cando, excepcionalmente, se organicen actividades complementarias ou extraescolares non previstas na programación xeral anual, será necesario a súa aprobación polo equipo directivo, tralo informe favorable, de ser caso, do equipo destas actividades, dando conta ó Consello Escolar na reunión seguinte que se celebre. Cando estas actividades impliquen modificacións do período lectivo do calendario escolar requirirán, ademais, a autorización do delegado.
- Non forman parte do currículo oficial e, en consecuencia, non son susceptibles de avaliación académica.
- Deben respectar os principios de voluntariedade para os alumnos, non discriminación e ausencia de lucro. Estas actividades non poderán realizarse en detrimento das actividades inherentes ó currículo oficial.
- Para o desenvolvemento de actividades complementarias e extraescolares fóra da localidade, organizadas polo centro, requirirase a previa aprobación por parte do consello escolar, a autorización escrita dos pais dos alumnos participantes e un número suficiente de profesores nunha proporción mínima dun mestre ou mestra por cada unidade. Dita autorización poderá ser unha soa para todas aquelas que figuren na programación xeral anual.

2- COMPOÑENTES DO EQUIPO DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E

EXTRAESCOLARES

Este equipo de traballo está formado polos seguintes membros do Claustro:

- María Dolores Pérez Castaño
- José Romero González
- María Dolores Vigo Fernández
- Natalia Lamas Álvarez (Coordinadora)

3-ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A) ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

A citada Orde do 20 de maio de 2022, entre outros temas, recolle todas as conmemoracións que se han de celebrar nos centros e a súa correspondente temporalización. Por cuestións organizativas, este equipo de traballo encargárase especificamente só dalgunha conmemoración. As demais quedan repartidas entre o EDNLG e o Equipo de Biblioteca. Así o estableceu o equipo directivo de centro.

Cabe indicar que ao longo deste curso, no centro vanse desenvolver os plans trimestrais: *Residuos cero* (1º trimestre) e *A música das nosas vidas* (2º e 3º trimestre).

As **actividades complementarias** sobre as que nos imos centrar son as que seguen:

-25 de novembro de 2022: **Día Internacional contra a Violencia de Xénero.**

-30 de xaneiro de 2023: **Día Escolar da non Violencia e da Paz**

-10 de febreiro de 2023: **Entroido**

-21 e 22 de xuño de 2023: **Fin de curso.**

Ademais do indicado, este equipo de traballo, en principio, tamén ten previsto realizar ao longo do curso **algunha saída didáctica co alumnado fóra do Concello.**

B) ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

En canto **ás actividades extraescolares organizadas poa ANPA**, serán as seguintes:

Luns: Inglés ás 16:00 horas.

Mércores: Ciencia divertida ás 16:30 horas.

Xoves: zumba ás 16:30/ 17:30 e 18:30 horas.

Duración das actividades: 1 hora.

Para o correcto desenvolvemento das actividades anteriormente mencionadas, teranse en conta as seguintes normas de acceso ao centro:

- A entrada do alumnado farase pola pasarela.
- A porta de entrada permanecerá aberta durante 5 minutos no cambio de actividade. Non se abrirá a porta unha vez comezada a mesma.
- O alumnado que asista ás actividades será acompañado á porta, tanto ao inicio coma ao remate das mesmas, polo monitor ou monitora correspondente.
- Non está permitido a entrada ao centro a familiares ou persoas alleas á actividade. Polo tanto, as persoas que veñen a acompañar ao alumnado terán que agardar fóra do recinto unha vez teñan entregados aos seus fillos/as. Poderán acceder novamente ao recinto á hora de recollida.

A parte das actividades da ANPA, tamén se ofertará no centro os martes e mércores de outubro a maio a actividade de **biblioteca**, encargándose de dinamizala o profesorado do centro en horario de 16:30 a 18:30 horas. A normas de organización e funcionamento da actividade foron enviadas ás familias por AbalarMobil.

Unha síntese das mesmas son:

- Aforo máximo de 10 alumnos/as.
- Duración de 60 minutos por grupo (2 quendas: 16:30-17:30// 17:30-18:30).
- O uso da biblioteca pola tarde será para traballo ou lectura en silencio. Os dispositivos electrónicos (tablet ou ordenador) empregaranse unicamente para traballo, non para xogo.
- O resto das normas de uso da biblioteca serán as mesmas que en horario lectivo.

- De ofrecerse outro tipo de actividade, haberá unhas normas establecidas para a mesma.
- O mestre/a de garda, será o encargado de recoller e acompañar ao alumnado á biblioteca. Ao finalizar a quenda de biblioteca será o/a docente o que acompañará ao alumnado á porta para a súa saída.
- No caso de que algún alumno/a saínte da biblioteca, vaia á actividade que comeza nese momento, deberá agardar co resto dos compañeiros/as
- Cando se entregue ao alumnado da biblioteca, verificarase por quen é recollido, e rexistrarse no libro habilitado para tal efecto.

Por último, sinalar tamén que se pretenden levar a cabo 2 tipos de actividades en horario de tarde enfocadas ás familias, estas son: por unha banda, charlas do **Plan director** coa temática “acoso nas redes” e outra a **Escola de Familias** co obxectivo de facer obradoiros destinados á xestión emocional e á disciplina positiva.

4-OBXECTIVOS XERAIS DO PLAN ANUAL DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES E A SÚA RELACIÓN COAS COMPETENCIAS CLAVE

Actualmente, as competencias clave son a base, a guía e o obxecto de todos as ensinanzas que parten da escola. Dentro desas competencias, atopamos diferentes actitudes, capacidades e coñecementos necesarios para desenvolverse de maneira autónoma e propicia na vida escolar adulta. Esta cuestión implica que a aprendizaxe precisa de actividades prácticas baseadas no entorno, na vida real e en cuestións funcionais e significativas para o alumnado. Por este motivo, as actividades complementarias e extraescolares deben considerarse ferramentas indispensables para a adquisición das competencias clave e, en definitiva, dos obxectivos que perseguimos como docentes para/con o noso alumnado.

Para a programación de actividades complementarias e extraescolares do curso 2022-2023 establecéronse uns obxectivos xerais, cos que se presente contribuír ao desenvolvemento dunha ou varias competencias clave, tal e como se recolle no seguinte cadro:

OBXECTIVOS	COMPETENCIAS CLAVE
Implicar activamente aos diferentes sectores da Comunidade Educativa nas diversas actividades propostas.	CSC
Relacionar as actividades complementarias propostas co traballo que se estea a realizar en cada unha das áreas curriculares nas distintas aulas do centro, e mesmo coa actividade cotiá no noso entorno.	CAA, CCL, CMCT
Fomentar a cultura tradicional propia de Galicia e do contorno no que vivimos.	CEC
Potenciar o traballo cooperativo entre o alumnado e o profesorado.	CSC, CAA, SIEE
Propiciar os valores de igualdade, solidariedade, colaboración e democracia.	CSC
Favorecer o fomento da creatividade.	CEC, SIEE
Empregar ferramentas e recursos atractivos e variados na preparación e posta en práctica das actividades.	CAA, SIEE
Facilitar o acceso a diverso material didáctico para os distintos niveis en formato dixital, soporte papel e expositivo.	CAA, CD, SIEE
Recadar información a partir de diversas fontes, empregándoa para construír coñecemento.	CAA, CD, CCL, CMCT, SIEE
Difundir no contorno as actividades realizadas.	CD
Aproveitar a vertente lúdica das actividades para motivar ao alumnado e espertar o seu interese.	CAA, CEC
Fomentar a inclusión do alumnado con NEAE no desenvolvemento das actividades propostas.	CSC

5- PROGRAMACIÓN DAS ACTIVIDADES RELACIONADAS COAS COMMEMORACIÓNS A CELEBRAR NO CENTRO.

Día Internacional contra a violencia de xénero.

Neste punto preséntase unha previsión das actividades a realizar, ademais dos obxectivos, responsables, lugar de realización e temporalización de todo o proposto.

A-Obxectivos:

- Desenvolver a sensibilización e concienciación sobre a violencia de xénero dende a primeira infancia.
- Visibilizar o papel da muller na sociedade ofrecendo a visión de mulleres que rompen estereotipos tradicionais.
- Abordar a educación afectivo-sexual, a promoción da igualdade e a prevención de todo tipo de violencias en todos os niveis educativos apoiando o labor docente e a transversalidade da educación en valores.
- Contribuír á prevención da homofobia e transfobia no ámbito educativo.
- Apoiar o Plan de igualdade do centro, así coma o Plan e Convivencia e o Equipo de Mediación.

B- Actividades

- Durante a semana na entrada, saída e recreo soará unha canción relacionada coa prevención da violencia de xénero. O día 25 de novembro cantaremos todos e todas xuntos dita canción.
- Exposición de fondos da biblioteca de centro no corredor do centro. Serán libros que garden relación co tema da igualdade e violencia de xénero.
- Dar a coñecer ao equipo docente unha listaxe de libros e material que hai na biblioteca sobre a igualdade para poder acceder a eles e levalos á biblioteca de aula.
- Visionado de curtas (por exemplo, *El orden de las cosas*, *No*, *Bruised...*) e películas que tratan a temática da igualdade, da violencia de xénero, o maltrato, o estereotipos de xénero...

C- Responsable/s: Todo o equipo docente

D- Temporalización: Semanas do 14 ao 25 de novembro de 2022.

E- Lugar/es de realización: Aulas, corredor, biblioteca...

. Día Escolar da non Violencia e da Paz

A- Obxectivos

- Retomar o uso do Servizo de Mediación do centro.
- Reflexionar sobre o concepto de paz, outorgándolle un significado máis amplo que o de ausencia de guerra.

- Concienciar ao alumnado sobre a importancia da paz e a necesidade de traballar xuntos por ela.
- Aprender a poñerse no lugar doutra persoa, fomentando o diálogo e a escoita activa.

B- Actividades

- Presentación do Equipo de Mediación do centro, animando a facer uso do mesmo para a resolución de conflitos.
- O alumnado fará un achegamento á situación de conflito bélico que se está a vivir este ano entre Ucraína e Rusia. Como produto final, exporanse nos corredores diferentes lemas que animen a non violencia e ao arranxo dos conflitos dende o diálogo e nunca dende o enfrontamento.
- Visionado de vídeos relacionados coa non violencia.

C- Responsable/s: Todo o equipo docente.

D- Temporalización: Semana do 23 ao 30 de xaneiro de 2023.

E- Lugar/es de realización: Aulas, corredor, biblioteca...

. Entroido.

B- Obxectivos

- Fomentar a creatividade a través da música e o baile.
- Fomentar as relacións de grupo en situacións lúdicas.
- Coñecer e respetar a diversidade.

B- Actividades

- En relación co proxecto trimestral “A música das nosas vidas” cada grupo clase comporá o seu disface representando un estilo musical/ grupo/ banda/ orquesta ...etc. segundo a súa preferencia. Farase un desfile de comparsas no patio. Será unha actividade aberta ás familias.

C- Responsable/s: Todo o equipo docente.

D- Temporalización: Do trece ao 17 de febreiro do 2023.

E- Lugar/es de realización: Patios

. Fin de curso

A- Obxectivos

- Celebrar o remate do curso escolar.
- Dar a benvida ás vacacións do verán.
- Despedir ao alumnado que cambia de etapa educativa.

B- Actividades

- *Festa da auga e da escuma.* No patio do colexio realizaranse xogos con auga e escuma.
- *Graduación.* No salón de actos, o grupo de 6º de E.I. e de 6º de E.P. recibirá un diploma como símbolo da finalización de etapa.
- *Festival fin de curso.* Aberto ás familias.

C- Responsable/s: Todo o equipo docente

D- Temporalización: 20 e 21 de xuño de 2023.

E- Lugar/es de realización: Aulas, salón de actos e patio do centro.

Estas actividades e conmemoracións que se levarán a cabo no centro faranse, maioritariamente, a nivel de aula existindo unha coordinación a nivel de centro entre os equipos de traballo.

Ademais das actividades citadas anteriormente, poderán desenvolverse ao longo do curso outras actividades complementarias programadas dende as titorías e as especialidades. Como participación en Xogade: campo a través, bádminton, piragüismo de dragóns... e participación na modalidade Coñece o meu club: Escola de Piragüismo Outes e Asociación Deportiva Esteirana de Remo.

Tampouco se obviará a programación e oferta do Concello relativo á temática dos centros de interese trimestrais. Por exemplo, no 1º trimestre, no mes de outubro, se o tempo o permite, faremos unha "limpeza simultánea de praias" na que participará todo o alumnado que o desexe en colaboración co Concello de Muros.

Da mesma maneira, tamén se realizarán diversas actividades complementarias durante o curso para o fomento da lectura en coordinación cos Equipo da Biblioteca e Dinamización e Normalización da Lingua Galega.

Respecto ás **saídas**, tal e como se indicou no 3º punto deste documento, tamén se prevé a realización de **saídas didácticas co alumnado fóra do Concello (visita a Santiago, excursión de fin de curso...)** e dentro do mesmo.

6- RECURSOS

Para levar a cabo algunhas das actividades expostas anteriormente precisaranse materiais que se poden prever de antemán, aínda que tamén outros que se detallarán unha vez se organicen as diferentes actividades, posto que precisarán de recursos máis concretos e puntuais. Neste apartado, por tanto, incluíranse aqueles de carácter xeral que se empregarán na meirande parte das actividades, dividíndoos en recursos humanos e institucionais, organizativos, espaciais e materiais.

a) Recursos humanos e institucionais

- Alumnado, como destinatario final das actividades que se realizan e protagonista destas.
- Profesorado do centro, organizado en pequeno ou gran grupo segundo os requirimentos de cada actividade.
- Familias e ANPA, como organizadores, participantes ou animadores dalgunhas actividades.
- Persoal non docente do centro: conserxe, persoal de limpeza, auxiliar educativa... colaborando no necesario dentro das súas funcións.
- Concello, como promotor, organizador e colaborador nalgunhas das actividades.
- Outras entidades, que colaboren ou promovan propostas coma concursos, certames....

b) Recursos organizativos

- Equipos de ciclo.

- Equipo de Dinamización e Normalización da Lingua Galega.
- Equipo da Biblioteca Escolar.
- Equipo TIC.
- Departamento de Orientación.
- ANPA.
- Concello.
- Outras entidades.

c) Recursos materiais e espaciais

- Material funxible proporcionado polo centro e/ou familias: cartolinas, folios, cola, útiles de escritura, material impreso, etc.
- Transporte naquelas actividades que precisen desprazamento.
- Biblioteca escolar e material bibliográfico.
- Recursos TIC.
- Materiais propios de cada actividade aportados polas familias segundo sexa o caso.
- Dependencias do centro en xeral (patio, salón de actos, aulas, etc.)

7- SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

A clave do éxito en calquera proposta de actividade educativa é a súa avaliación inicial, continua e final, pois dela derivará a reflexión que preceda aos cambios para establecer modificacións e melloras en base ás necesidades xurdidas ou aos déficits no seu desenvolvemento. Desta maneira, as diferentes actividades que se leven a cabo serán avaliadas durante a súa realización e terase en conta a valoración do Claustro e do alumnado.

Trimestralmente exporase no taboleiro da sala de profesores un organigrama das actividades previstas, no que cada equipo do centro poida incluír as súas propostas. O devandito gráfico servirá de consulta e organización para todo o profesorado co fin de ter o máis presentes posibles as datas propostas e tratar de relacionar a actividade concreta cos diversos centros de interese que se estean manexando nas aulas.

En datas próximas á realización dunha actividade, concretaranse as propostas

e organización da actividade.

Posteriormente á realización de cada actividade levarase a cabo unha valoración de cada unha delas tendo en conta os seguintes aspectos que se empregarán a modo de indicadores:

- Adecuación da proposta.
- Contribución da actividade á adquisición das competencias clave.
- Inclusión da actividade no marco curricular de cada nivel.
- Participación do alumnado.
- Colaboración das familias.
- Organización do persoal docente.
- Participación do persoal non docente.
- Organización e previsión dos recursos.
- Adecuación da temporalización da actividade.
- Atención á diversidade e inclusión do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ACNEAE) na actividade.
- Dificultades atopadas.
- Propostas de mellora.

Todas estas cuestións serán reflectidas na memoria final desta programación coa finalidade de reflexionar sobre todo o traballo realizado e propor alternativas, melloras ou modificacións a ter en conta no seguinte curso escolar.

5.6. **PLAN DE FOMENTO DA DINAMIZACIÓN DA LINGUA GALEGA**

No noso colexio, o galego é a lingua utilizada habitualmente para a comunicación, tanto oral como escrita, entre o profesorado, o alumnado e na maioría dos escritos oficiais que saen do centro.

Pola súa parte, o Equipo de Dinamización e Normalización da Lingua Galega (EDNLG) do noso centro ten unha labor destacada no mesmo, aplicando esforzos para a consecución de obxectivos como:

- Valorar positivamente a riqueza lingüística e cultural.

- Dar a coñecer a variedade estándar da lingua galega sen esquecer os trazos propios da zona dialectal.
- Amosar a diversidade de usos sociais do idioma en diferentes ámbitos (cine, deporte, cultura, ...).
- Mellorar a competencia lingüística, tanto oral como escrita, en galego do alumnado.
- Incrementar o léxico en galego, ademais do vocabulario específico das distintas áreas.
- Promover o uso natural do galego entre os máis pequenos.
- Espertar o gusto e a curiosidade polos contos populares.
- Transcribir correctamente relatos, ditos, refráns, ... de tradición oral.
- Coñecer e transmitir crenzas e tradicións autóctonas (lendas, festas, xogos e xoguetes, cancións, ...).
- Elaborar propostas de actividades para a conmemoración de festividades (Samaín, Día de Rosalía de Castro e Semana das Letras Galegas), así como de outras que promovan a difusión do galego e da realidade sociocultural galega (Carrilanas Esteiro, entre outras).
- Poñer a disposición do profesorado os materiais necesarios para desenvolveren as nosas propostas e as súas propias, como listaxes de lecturas, guías, manuais ou propostas de actividades, entre outros.
- Colaborar con outros proxectos e actividades do centro e do concello.

COMPOÑENTES DO EDNLG

O EDNLG está constituído polos seguintes membros do Claustro:

- Lara Segade Fernández (coordinadora)
- María Luisa de Simón Rúa
- M^a do Carme Hermo Gómez
- Silvia Vázquez de la Iglesia

PROGRAMACIÓN DE ACTIVIDADES

A continuación preséntase a previsión de actividades a realizar durante este curso promovidas dende o EDNLG.

- **Presentación da mascota ou personaxe do EDNLG** (Mes de Setembro). A idea é que esta mascota (un esquí) propoña retos ao alumnado relacionados ca lingua e cultura galegas e cas actividades conmemorativas que corresponden ao Equipo. Relacionarásese, sempre que sexa posible, cos centros de interese anuais que se acordaron a nivel de centro (*música das nosas vidas e a nosa saúde e a do planeta*).
- **Este bosque está de medo!** (Samaín, 25 - 29 de outubro). A partir do día 10 de Outubro comezaremos a crear un pequeno bosque nunha zona concreta do centro simulando a coñecida "Pedra do Cadro" de Esteiro. Pouco a pouco comezaremos a deixar restos de lixo, e o bosque comezará a tornarse tenebroso e con aspecto de abandono (engadiremos telarañas, arañas, velas...) ata que "morra" no día do Samaín. Ese día compartiremos un conto con todo o alumnado do centro no que se amosará unha reportaxe fotográfica da evolución do bosque e no que o esquí, como protagonista, contará cómo os humanos foron estragando todo. A ese conto faltaralle un final, que o alumnado das diferentes aulas deberá inventar e compartir (xa sexa con debuxos, cun vídeo, por escrito...).
- **Nadal.** En decembro en relación ao centro de interese "Residuos 0", o alumnado elaborará diferentes obxectos para colgar da árbore de Nadal que se fará no centro. O obxectivo é que o alumnado aprenda a reutilizar o material de refugallo dándolle unha segunda vida.
Por outra banda, seguindo ca tradición de anos anteriores, recrearemos as badaladas de fin de ano presididas neste caso, por un docente do centro que se disfrazará de esquí. Como complemento, achegaremos ao profesorado durante o mes de decembro diferentes panxoliñas tradicionais galegas adaptadas con pictogramas de ARASAAC e poñeranse cancións polos corredores.
- **Día de Rosalía** (23 de Febreiro). A nosa mascota, retará ao alumnado dos diferentes cursos a coñecer un pouco máis un poema de Rosalía, podendo, recitalo, expoñelo nun mural acompañándoo de debuxos... compartíndoo a través da radio do colexio/ fotografías /vídeos...

- **Día das artes galegas** (31 de Marzo). Para dar visibilidade a algunha das artes tradicionais da nosa contorna, poñerémonos en contacto con colectivos como o dos *Sancosmeiros* ou o centro ocupacional de ADISBISMUR (Valadares) co que xa se colaborou anteriormente para realizar obradoiros de cestería, cerámica... dependendo das posibilidades que se nos ofrezan. Ademais, aportaremos aos docentes información sobre Martín Códax, o autor ao que se lle adica este día, e ideas para traballar o tema a nivel de aula se o desexan.
- **Día das letras galegas** (15-19 de Maio). Achegaremos ao profesorado información sobre o autor homenaxeado, Francisco Fernández del Riego, para que o traballen na aula. Dado que entre outras cousas este autor foi un estudoso da cultura e da lingua galega, e elaborou extensas recompilacións de vocabulario, aproveitaremos para repasar e ampliar vocabulario en galego co alumnado. Para iso, organizaremos un *Pasapalabra* a nivel de centro cunha batería de preguntas adaptada aos diferentes cursos. En cada clase haberá dous equipos e, o equipo gañador de cada aula, competirá co outro equipo gañador da outra aula do mesmo ciclo. En Educación Infantil adaptarase o xogo utilizando imaxes e repasando o vocabulario aprendido durante o curso.
- **Outras actividades:**
  - **Comunicación con alumnado doutro centro público en diferentes momentos do curso**, en lingua galega, a través de diferentes formatos como poden ser: cartas, postais, mails, vídeos,...
  - **Colaboración coa asociación de Carrilanas de Esteiro.**
  - *Participación no concurso de carteis “Muros Mira ao Mar” organizado polo Concello de Muros.*
  - **Visionado de obras de teatro en galego.**
  - **Gravación de documentais/vídeos en galego** sobre temáticas diversas: residuos,...

5.7. **PLAN DE TRANSPORTE ESCOLAR**

O noso centro dispón de servizo de transporte escolar autorizado e xestionado pola Consellería de Educación (Contrato ED1513). A compañía que o leva é “MONFORTE S.A.”.

Ofértanse tres itinerarios, vixiados por coidadoras do autobús, axustados ás necesidades coas seguintes paradas: Alameda, Pino, Portiño, Uhia, Maio, Xantoque, Igrexa, Reboredo, Solleiros, Riomaior, Chabola, Correo, Codeso, Caño, Robaleira, Cruce Abelleira, Carleiras, Lestón, San Xiao, Torea, Cornes e Vistabós.

Cada mes de xuño, realízase un estudo das necesidades de novas paradas, para unha posible solicitude ante a Consellería.

5.8. **PLAN XERAL DE AVALIACIÓN DO CENTRO**

A avaliación do alumnado estará baseada na lexislación vixente. Será continua, con carácter formativo e estará integrada no proceso educativo. Todas as actividades avaliativas destinaranse a detectar os progresos ou dificultades do alumnado durante este proceso.

Realizaranse, ao longo do curso, tres tipos de avaliación:

- Inicial
- Progresiva
- Final

Todas estas actividades de avaliación serán levadas a cabo polo equipo pedagóxico de cada grupo, tanto de Infantil como de Primaria, e serán coordinadas sempre polo profesor/a titor/a.

As familias serán informadas do proceso de avaliación dos seus fillos/as, a través dos boletíns de notas que serán entregados en tres momentos do curso, coincidindo coa revisión trimestral. Neste curso, as notas entregaranse:

- O 22 de decembro de 2022.
- O 31 de marzo de 2023.
- O 21 de xuño de 2023.

Independentemente da entrega dos boletíns, as familias serán informadas puntualmente de calquera incidencia que requira atención especial, no progreso evolutivo do alumnado, así como das posibles medidas correctoras.

Ao final de cada curso, nos cursos de 2º, 4º e 6º de Ed. Primaria, tomaranse as decisións sobre a promoción do alumnado, segundo os criterios establecidos na Comisión de Coordinación Pedagóxica, e sempre de acordo coa lexislación vixente. No caso de que un alumno/a non cumpra cos criterios de promoción, poderá permanecer un curso máis no nivel. Esta medida sempre irá acompañada dun plan específico de reforzo educativo, en base as características individuais e a atención a diversidade.

Dentro da avaliación do propio profesorado, teranse en conta os seguintes aspectos:

- A adecuación dos obxectivos propostos nas programacións didácticas.
- A distribución, adecuación e secuenciación dos contidos.
- A utilización dos recursos existentes, intentando sacarlle o maior partido.
- A realización de agrupamentos axeitados, segundo as necesidades das actividades a levar a cabo.
- A creación de ambiente e clima axeitado de cooperación entre o alumnado e o compañeiros/as.
- A coordinación entre o profesorado, como fonte básica de experiencias e coherencia.

Este documento é un documento vivo que pode sufrir modificacións de considerarse necesario, sendo polo tanto avaliada. Calquera modificación ou aclaración será redactada na correspondente memoria de final de curso, e terase en conta para a elaboración da Programación Xeral do curso seguinte.

5.9. PLAN DE AUTOPROTECCIÓN ESCOLAR

Segue vixente o plan do curso anterior. Ver documento no centro.

5.10. PROXECTO SEMESTRAL: A MÚSICA DAS NOSAS VIDAS

Dende a Biblioteca propónse un proxecto de traballo de centro que se extenderá tamén ás familias dos/as discentes.

Será un traballo de recompilación, de investigación, de celebración, de difusión a través da radio escolar,... do que foi a música das distintas xeracións de cada familia.

No 2º trimestre recollerase a música da xeración dos bisavós, avós, bisavoas e avoas. No 3º trimestre, a das nais, pais do alumnado.

Toda a música que se recolla estará soando no centro en momentos de entradas e saídas.

Tamén se decorarán os corredores coas portadas dos discos de cada xeración.

Preténdese tamén traballar o texto poético a partires das letras das cancións facendo un traballo interdisciplinar nas áreas de lingua.

Ao final da recollida celebrarase un encontro musical coas familias do alumnado do centro.

Así mesmo, na radio escolar farán entrevistas e gravarán programas específicos de cada xeración.

Tamén se organizarán encontros con algún poeta e/ou grupo musical que compoña os seus temas.

Como produto final, editarase un libro con todas as portadas, letras, fotos... do proxecto de centro.

5.11. PLAN PARA A POTENCIACIÓN E ORGANIZACIÓN DAS RELACIÓNS COA FAMILIAS DO ALUMNADO

A comunicación entre o centro e as familias do alumnado establécese dun xeito periódico a través dos horarios de atención das titorías e das horas de atención á comunidade educativa do equipo directivo.

A principio de curso enviarase un tríptico informativo sobre diferentes aspectos de interese para as familias en canto a información xeral do centro.

Todos os titores e titoras farán unha reunión conxunta coas familias do seu nivel antes de rematar o mes de setembro.

A comunicación coas familias para trasladar información a nivel de centro ou a un grupo determinado será, principalmente, a través da mensaxería

AbalarMobil polo que os proxenitores/titores legais deben ter instalada a aplicación no móbil. Se algunha familia non tivese acceso a esta ferramenta, debe solicitar recibir dita información en papel.

Tamén, haberá unha xornada de portas abertas e unhas xornadas de acollida que se celebrarán no último trimestre do curso para os nenos e nenas que formarán parte do centro no curso seguinte.

Así mesmo todo o claustro de profesores atópanse á disposición das familias do alumnado, podendo levar a cabo algunha reunión ao longo do curso para tratar temas que vaian xurdindo de forma individual ou colectiva de ser preciso.

5.12. PLAN DE FORMACIÓN DO PROFESORADO

O presente curso académico desenvolveremos no centro un **Plan de Formación Permanente do Profesorado (PFPP) de 20 horas** cuxa liña de actuación **será a Implementación do Plan Dixital a través de 2 ámbitos: o proxecto E-dixgal e a edición e gravación de vídeo nun espazo maker.**

O obxectivo final do proxecto é mellorar o desenvolvemento da competencia dixital do alumnado e o uso das tecnoloxías dixitais na aprendizaxe a través do desenvolvemento da competencia dixital do profesorado -tanto individual como colexiada- e da transformación do centro nunha organización educativa dixitalmente competentes.

Finalmente, destacar que todo o claustro está implicado na súa formación persoal e colectiva facendo a través da participación en cursos, encontros e/ou xornadas, presenciais ou en rede.

5.13. CONTRATOS PROGRAMA

O presente curso volveremos solicitar, por segundo ano consecutivo, a participación na iniciativa **Contratos-Programa Inclúe (CPIInclúe)**. Este é un instrumento de apoio ao centro para poder desenvolver un plan de mellora co que acadar o éxito educativo a través de programas que promovan a inclusión, o desenvolvemento da competencia emocional e, en xeral, a mellora do clima

escolar de toda a comunidade educativa. As actuacións nas que solicitaremos a participación serán tres: CONVIVE-T, INCLÚE-T e EMOCIÓN-T.

CONVIVE-T: Consideramos necesarias actuacións que favorezan a convivencia, un clima escolar positivo e a resolución pacífica de conflitos. Para isto, poñerase en marcha o servizo de Mediación Escolar. A través desta actuación perséguese os seguintes obxectivos:

- Fomentar un clima positivo de aula e centro.
- Ofrecer ao alumnado formación en materia de xestión e resolución pacífica de conflitos.
- Promover a adquisición de habilidades de interacción social.
- Mellorar as competencias sociais e cívicas no alumnado.

Para lograr estes obxectivos levaranse a cabo as seguintes accións:

- Reunións de coordinación para manter o Servizo de Mediación activo e efectivo (Equipo de Mediación).
- Revisión e actualización de documentos: Protocolo de Mediación Escolar.
- Desenvolvemento de varias sesións de formación en mediación escolar, destinadas ao alumnado de 5º de Educación Primaria que desexe formar parte do Servizo de Mediación e selección das persoas mediadoras entre o alumnado voluntario.
- Funcionamento do Servizo de Mediación contando co alumnado mediador de 6º de Educación Primaria.
- Avaliación do proceso de formación de mediadores/as e do funcionamento do Servizo de Mediación.

INCLÚE-T: Así mesmo, debemos poñer en marcha medidas que fomenten a inclusión educativa e social de todo o alumnado. Para isto, continuaremos co proxecto de patios dinámicos e recreos igualitarios e inclusivos. A través desta actuación perséguese os seguintes obxectivos:

- Manter dinámicos os espazos exteriores de uso común favorecendo a inclusión, o respecto pola diversidade e a convivencia pacífica.

- Favorecer a participación e colaboración do alumnado na construción de espazos e establecemento de dinámicas de xogo nos tempos de lecer.
- Promover a participación e inclusión de todo o alumnado nos tempos de lecer.

Para lograr estes obxectivos levaranse a cabo as seguintes medidas:

- Seguimento dos espazos e dinámicas actuais e valoración das necesidades, a través de diversas técnicas e instrumentos (observación directa, enquisas...).
- Mellora continua da proposta inicial de espazos do patio escolar desde a perspectiva da inclusión, para ofrecer o maior número posible de oportunidades de aprendizaxe e desenvolvemento.
- Avaliación continua do funcionamento e organización das zonas de xogo creadas, formulando propostas de mellora.
- Introducción de novas dinámicas de xogo, dirixidas polo alumnado e/ou profesorado.
- Mantemento dos elementos de xogo actuais e adquisición de novos materiais e recursos.

EMOCIÓN-A-T: Finalmente, non podemos esquecernos de accións destinadas á mellora da competencia socioemocional e benestar emocional persoal e social. Para isto, traballarase co alumnado a Educación Emocional. A través desta actuación perséguese os seguintes obxectivos:

- Promover o desenvolvemento da Competencia Emocional (persoal e social) do alumnado, capacitándoo para afrontar, de forma satisfactoria, os retos da vida cotiá.
- Mellorar o benestar emocional persoal e social dos distintos membros da comunidade educativa.
- Potenciar o recoñecemento e comprensión das emocións propias e alleas (empatía) e a súa expresión.
- Favorecer a adquisición de estratexias de autocontrol emocional (autoestima, confianza, tolerancia á frustración, adaptación, optimismo e orientación ao logro).
- Potenciar o desenvolvemento de habilidades de relación interpersoal e comunicación positiva.

- Promover a adquisición de estratexias de resolución pacífica de conflitos e desenvolvemento dunha conduta asertiva.
- Implicar ao profesorado na formación en educación emocional.

Para lograr estes obxectivos levaranse a cabo as seguintes accións:

- Desenvolvemento de obradoiros de Educación Emocional co alumnado de 3º e 4º de Educación Primaria, ao longo do 2º trimestre.
- Desenvolvemento de charlas, destinadas ás familias, sobre a xestión do benestar emocional do alumnado.
- Creación de materiais destinados ao traballo da educación emocional co alumnado.

5.14. **PLAN PROXECTA+: Proxectos de vida activa e deportiva**

TÍTULO: A NOSA SAÚDE E A DO PLANETA

INTRODUCCIÓN:

No presente curso académico o centro decidiu incluír, como centro de interese, unha temática que nos preocupa moito e a través da cal queremos sensibilizar ao alumnado e a toda a comunidade educativa da importancia de adquirir uns bos hábitos saudables e da relación destes co medio ambiente: "A nosa saúde e a do planeta: residuos cero". Tamén traballaremos coa temática da "Música das nosas vidas".

Cada día somos máis conscientes da enorme problemática que supón o sedentarismo e a falta de actividade física no noso alumnado. Estes hábitos pouco saudables están detrás de numerosas enfermidades cada vez máis extendidas na nosa sociedade (como son a obesidade, colesterol, entre outras). Moitos estudos confirman que a grande parte da poboación infantil non cumpre coas recomendacións de actividade física para estas idades. Por esa razón, como centro educativo vémonos na obriga de tratar de revertir esta situación, fomentando un amplo abano de medidas encamiñadas a mellorar a saúde e calidade de vida do noso alumnado.

OBXECTIVOS:

1. Fomentar a práctica de actividade física entre o alumnado do noso centro, tanto dentro do horario lectivo como fóra do mesmo.

2. Informar á comunidade educativa dos enormes beneficios que aporta a práctica regular de actividade física, sobre a saúde e a calidade de vida das persoas.
3. Potenciar a práctica de actividades físicas respectuosas co medio ambiente.
4. Fomentar a práctica de actividade física no tempo de recreo a través de propostas lúdicas e deportivas multidisciplinares: bádminton, baloncesto, balonmán, voleibol, fútbol sala, brilé...
5. Poñer en marcha diferentes campionatos no tempo de lecer: balonmán, bádminton, baloncesto, brilé...
6. Levar a cabo a ferramenta DAFIS ao alumnado de 3º a 6º curso de Educación Primaria.
7. Difundir a toda a comunidade educativa as actividades realizadas dentro do proxecto: no blog do PVDA e/ou Páxina web do centro.

ORGANIZACIÓN, DESENVOLVEMENTO E METODOLOXÍA

Para a organización e desenvolvemento das diferentes medidas encamiñadas ao fomento da Para a organización e desenvolvemento das diferentes medidas encamiñadas ao fomento da práctica de actividade física, trataremos de buscar a implicación de todo o profesorado e da comunidade educativa en xeral.

- Centro de interese: "A nosa saúde e a do planeta: residuos cero". Ao longo do curso, as titorías do centro traballarán arredor deste centro de interese, propoñendo ao alumnado actividades estreitamente relacionadas coa mellora da saúde e coidado do planeta.
- Fomento da actividade física nos recreos: O patio está organizado en diferentes zonas, que contan con caixas de materiais diversos (irán variando ao longo do curso). Cada alumno/a decidirá a que xogar en función dos seus intereses. O profesorado de garda colaborará na dinamización de propostas lúdicas.
- Dinamización dos espazos deportivos do centro e posta en marcha de campionatos no tempo de lecer: balonmán, bádminton, baloncesto, brilé... Estes campionatos dirixiranse ao alumnado de toda a etapa de primaria.

- DAFIS: dende a área de Educación Física aplicarase esta plataforma de valoración ao alumnado de 3º a 6º curso da Educación Primaria. Levarase a cabo nas sesións necesarias para o seu correcto desenvolvemento.
- Xogade (Actividade deportiva escolar): participación nalgunhas das modalidades deportivas de Xogade: campo a través, bádminton, piragüismo de Dragóns...
- Coñece o meu club: visita dalgún club deportivo da contorna (remo, piragüismo...).
- Fomentaranse, dende Educación Física, numerosas actividades que o alumnado poida levar a cabo fóra do horario lectivo. Difusión dos beneficios da práctica da actividade física.

AVALIACIÓN

Para avaliar o desenvolvemento do Plan empregaremos diferentes indicadores de logro, que nos permitirán comprobar o grado de consecución dos obxectivos propostos. Os indicadores son os seguintes:

- Grado de implicación do alumnado na práctica de actividade física durante os tempos de lecer.
- Implicación do profesorado na posta en marcha do plan.
- Grado de participación do alumnado nos diferentes campionatos.
- Grao de participación no desenvolvemento da ferramenta DAFIS no centro.
- Posta en marcha de diferentes medidas para o fomento da actividade física.
- Difusión das propostas na páxina web do centro e/ou no blog de Educación Física.

Empregaremos tamén diferentes instrumentos de avaliación:

- Cuestionario ao alumnado, familias e ao profesorado sobre a posta en marcha do plan.
- Observación e rexistro (rúbrica) do grado de participación e implicación do alumnado.
- Rexistro das actividades levadas a cabo.

MODALIDADES

DAFIS

PVDA

XOGADE

ALUMNADO PARTICIPANTE

Alumnado de Educación Primaria.

PROFESORADO PARTICIPANTE

Todo o claustro.

5.15. **PLAN DIXITAL DE CENTRO**

No presente curso desenvolverase tamén o Plan dixital de centro que foi aprobado o ano pasado para ser implementado nos vindeiros cursos.

Poden verse as accións que se levarán a cabo no seguinte enlace:

<http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipricardotobio/node/416>

6. Programa Plurilingüe

6.1. OBXECTIVOS

O programa desenvolverase ao longo da etapa de Primaria, aplicándose no presente curso 2022-23 xa a totalidade dos niveis de primaria.

A razón dun nivel por curso, foise ampliando a súa aplicación, ata conseguir a súa total implantación en todos os niveis de Primaria:

- 2012/13 – 1º Primaria
- 2013/14 – 2º Primaria
- 2014/15 – 3º Primaria
- 2015/16 – 4º Primaria
- 2016/17 – 5º Primaria
- 2017/18 – 6º Primaria.

OBXECTIVOS XERAIS EN RELACIÓN CO PROXECTO EDUCATIVO.

- Innovación.
- Aumentar o grao de motivación do alumnado pola aprendizaxe das linguas.

- Contribuír ao desenvolvemento das competencias clave que sinala o currículo.
- Mellora no rendemento e nos resultados do alumnado.

Impartirase inglés na área de Educación Musical, a razón de unha sesión semanal.

A coordinación do proxecto este curso será levada por María do Carme Hermo Gómez profesora de inglés.

As súas funcións serán:

- Organizar e liderar as actuacións en relación ao proxecto plurilingüe.
- Sistematizar o traballo, aportando propostas claras de planificación trimestral, que resuma o traballo realizado para favorecer unha visión global de avance.
- Formular un calendario de reunións.
- Elaborar instrumentos para a recollida sistemática de información.

O presente curso, foi nomeado unha auxiliar de conversa para o noso centro que estará 16 horas polo que aproveitaremos para reforzar a aprendizaxe tamén na área de lingua estranxeira (inglés).

6.2. MECANISMOS DE SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROGRAMA PLURILINGÜE

A avaliación constitúe un elemento fundamental para a mellora de calquera actividade humana. Só dende unha reflexión crítica sobre o desenvolvemento das actuacións emprendidas, poden poñerse en marcha procesos de mellora fundamentados no ámbito educativo.

No que ao Programa Plurilingüe se refire, é preciso avaliar o desenvolvemento realizado a través da súa concreción anual. Para iso, establecemos algúns dos procedementos e instrumentos que poidan ser utilizados para valorar o grao de cumprimento da planificación deste programa,

así como a idoneidade dos obxectivos, elementos e actuacións derivados do mesmo.

Entre estes procedementos ou instrumentos caben destacarse:

- Reunións entre o coordinador do programa co resto do profesorado implicado no proxecto, e máis coa persoa auxiliar de conversa. Ditas reunións constitúen oportunidades para a reflexión, o análise e o debate, permitindo detectar as dificultades que poidan xurdir á hora de implementar a concreción anual, así como o consenso da súa aplicación e desenvolvemento.
- Cuestionarios cumprimentados por titores e titoras, polo profesorado en xeral e polas familias, que aporten información sobre a percepción do programa, sobre a súa idoneidade, así como sobre a eficacia das actividades levadas a cabo para o seu desenvolvemento.
- Análises dos resultados escolares, que nos dean pistas sobre aspectos a reforzar. Ditos resultados poden poñer de manifesto a necesidade de introducir cambios no programa, que contribúan a unha mellora das expectativas escolares e do rendemento académico do alumnado.
- Memoria final, que contemple todas as conclusións sobre a avaliación levada a cabo, ademais de especificar as técnicas e instrumentos utilizados para a recollida de información, así como de canalizar as correspondentes propostas de mellora que se fagan ao respecto.

7. Calendario Escolar

O centro basearase na Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022-2023, nos centros sostidos con fondos públicos.

O claustro e consello escolar, acordou a solicitude como días non lectivos para este curso, o 28 de outubro de 2022 e o 2 de maio de 2023.

Durante o curso, celebraranse como mínimo, as conmemoracións establecidas no artigo 8º da citada Orde.

7.1. CALENDARIO DE AVALIACIÓNS

AVALIACIÓN	DATA REUNIÓNS	CICLOS
Av. iniciais	26 de setembro	Todos.
1ª Avaliación	12 de decembro	2º e 3º ciclo EP.
1ª Avaliación	13 de decembro	Infantil e 1º ciclo EP.
2ª Avaliación	20 de marzo	Infantil e 1º ciclo EP.
2ª Avaliación	27 de marzo	2º e 3º ciclo EP.
3ª Avaliación	5 de xuño	Infantil e 1º ciclo EP.
3ª Avaliación	12 de xuño	2º e 3º ciclo EP.

8. Libros de texto e material curricular

Pódense ver no seguinte enlace da páxina web do centro:

<https://www.edu.xunta.gal/centros/ceipricardotobio/node/411>

9. Addenda do Proxecto Lingüístico (Art. 14.4 do Decreto 79/2010)

1.- Introducción:

Segundo o establecido no *decreto 79/2010 do 20 de maio*, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia, no seu artigo número 14.3 o proxecto lingüístico do centro deberá ser remitido ós servizos de inspección educativa cada catro anos.

Por outra banda e segundo o indicado no artigo 14.4, cada ano os centros educativos deben elaborar unha addenda que se engade ao Proxecto Lingüístico do centro, no cal se inclúen, entre outros aspectos, o resultado da enquisa ás familias sobre a lingua materna do alumnado de educación infantil e as actividades levadas a cabo e propostas para a dinamización da lingua galega.

Atendendo a estas indicacións e contemplando as indicacións realizadas pola administración ao respecto no presente curso, elaboramos a seguinte

addenda correspondente ao curso 2022-2023, cos apartados establecidos no decreto do plurilingüismo.

2.- Lingua materna predominante na Educación Infantil:

Seguidas as indicacións da administración para o cumprimento do indicado no decreto 79/2010, levouse a cabo unha reunión coas familias do alumnado que se incorporaba por primeira vez ao centro (3 anos), ao final do curso anterior, na que se recolleu información para a determinación da lingua materna do alumnado.

Así mesmo, e seguindo as indicacións da administración ao respecto, para os restantes niveis (2º e 3º nivel do segundo ciclo de Educación Infantil) tívose en conta a situación lingüística existente no curso anterior, no que xa fora recollida esta información nas entrevistas iniciais coas familias.

Neste senso tamén temos en conta que, tal como se indicada no proxecto lingüístico do centro, a lingua habitual da contorna é o galego.

O resultado das recollida de información determinou que a lingua materna indicada polas familias do alumnado de 3 anos para o curso, é o galego.

Por outra banda a lingua materna predominante nos restantes niveis, empregada en cursos anteriores, é tamén o galego.

Ante estes resultados, o galego será empregado como lingua vehicular nas aulas de Infantil do noso centro, sen prexuízo das indicacións feitas tanto no PE, PXA e as distintas Programacións didácticas, para a adquisición de ámbalas linguas cooficiais, e especialmente para o tratamento e uso da segunda lingua na aula.

3.- Información e valoración dos programas para o fomento e dinamización da lingua galega:

Ao longo do curso pasado, así como en cursos anteriores, leváronse a cabo diferentes actividades para o fomento e dinamización da lingua galega, moitas delas dentro das “axudas para os equipos de dinamización da lingua galega” convocadas anualmente, e que están detalladas polo miúdo tanto no Proxecto como na Memoria elaborada polo Equipo de Dinamización e Normalización da Lingua Galega.

4.- Modificación na impartición da lingua estranxeira:

Estando o centro inmerso na Rede de Centros Plurilingües, a área de música será impartida na lingua estranxeira (inglés) en 1º, 2º, 3º, 4º, 5º e 6º de primaria.

5.- Inclusión no Proxecto Lingüístico do centro:

Esta addenda está incluída no proxecto lingüístico do centro, sendo informada a Comunidade Educativa do seu contido e remitida aos servizos de inspección.

ANEXO I. PLAN ANUAL DE LECTURA

1. XUSTIFICACIÓN

Este plan de lectura anual é un documento a curto prazo que concreta obxectivos e accións para o desenvolvemento do Proxecto Lector de Centro ao longo do curso 2022-2023.

Se temos en conta dito proxecto, hai que salientar que o alumnado dos cursos máis baixos é o que en maior medida parece apreciar a vertente lúdica da lectura a través dos contos que se lles le. Progresivamente, dáse paso á consciencia da vertente formativa da lectura e poida que se vaia perdendo aquela diversión dos primeiros anos de escolarización. Polo tanto, consideramos necesario seguir “enganchando” aos alumnado na lectura como divertimento, fomentándoa con actividades lúdicas ao tempo que se traballen diferentes tipos de textos.

Tamén é necesario que o noso alumnado descubra a importancia da biblioteca, e dos libros que nela hai, como fonte de información, e cada vez sexan máis capaces de tratar de maneira adecuada esta información, polo que o traballo por proxectos debe adquirir un maior peso na metodoloxía de cada aula.

Neste ámbito, as nosas actuacións deben ir, por tanto, encamiñadas á consecución dos obxectivos do Proxecto Lector de Centro, que se recollen no seguinte apartado.

2. OBXECTIVOS DO PROXECTO LECTOR

O presente Plan Anual de Lectura, pretende contribuír á consecución dos obxectivos que se establecen no Proxecto Lector, e que son os que seguen:

- Potenciar a comprensión lectora como base da aprendizaxe, como axuda para mellorar a comunicación oral e escrita, e como estímulo do espírito crítico, contribuíndo, en definitiva, ao crecemento persoal do alumnado.
- Fomentar o hábito lector mediante actividades lúdicas (contacontos, dramatizacións, visitas de autores...)
- Promover a accesibilidade para todo o alumnado mediante a adquisición de materiais documentais adaptados (con pictogramas, audiolibro, gran formato...)
- Fomentar a creatividade e a libre expresión do alumnado. ...
- Promover a alfabetización informacional no alumnado, mediante traballos de busca, investigación e organización da información documental

- Traballar a lectura comprensiva conxuntamente coa escritura e a expresión oral en todas as áreas do currículo, atendendo ás características e necesidades propias de cada materia.
- Fomentar o traballo por proxectos nos que se integre o desenvolvemento das diferentes competencias básicas
- Integrar a biblioteca escolar na práctica docente diaria, facendo dela un centro de actividades.
- Implicar nas propostas lectoras aos distintos sectores da comunidade educativa.

Estes obxectivos iranse concretando cada ano no Plan anual de lectura.

3. LIÑAS DE ACTUACIÓN PRIORITARIAS EN RELACIÓN CO PAPEL DA BIBLIOTECA ESCOLAR NO CENTRO

Neste apartado detállanse as liñas prioritarias de actuación que se pretenden levar a cabo, ao longo do curso 2022-2023, na biblioteca do centro, en canto organización e xestión, promoción dos recursos da biblioteca, formación de usuarios, fomento da lectura, avanzar cara a unha biblioteca inclusiva,... Estas supoñen unha continuación de propostas iniciadas en cursos anteriores.

1.- En relación coa organización, a xestión e a configuración dunha biblioteca como “laboratorio creativo de aprendizaxes” establecemos os seguintes obxectivos:

- Establecer a inicio de curso un calendario de reunións e temporizar os obxectivos e actividades.
- Confeccionar un horario no que se recollan as horas de atención á biblioteca dos membros do equipo e os tempos adxudicados a cada aula durante o horario lectivo
- Continuar coordinándose cos responsables doutros equipos ou plans (TICs, Extraescolares, Dinamización Lingüística,...) para unir esforzos e implicarse en actividades conxuntas.
- Reiniciar unha labor de selección e expurgo para que os fondos da biblioteca resulten máis atractivos e manexables.

- Continuar incrementando os fondos en formato dixital, adquirir novos títulos relacionados co proxecto anual e seguir ampliando a bibliografía de consulta naquelas seccións que contan con menos exemplares.
- Formar ao alumnado de 5º e 6º para que poidan exercer o labor de axudantes de biblioteca.
- Promover dinámicas que faciliten o traballo documental, os contactos informais, o traballo en equipo e autonomía e a creatividade do alumnado.
- Solicitar a continuación no programa “Radio na biblio”.
- Seguir formando ao alumnado neste ámbito, así como a todo o profesorado interesado.
- Enriquecer o recuncho creativo da biblioteca con novos materiais manipulativos.
- Colaborar coa migración do programa Meiga ao KOHA e facer todas aquelas labores de etiquetado, organización,... que isto conleva.

2.- Con respecto á dinamización e promoción dos recursos da biblioteca, a súa integración no tratamento do currículo e a súa contribución á alfabetización múltiple e ao desenvolvemento das competencias básicas do alumnado, pretendemos:

- Promover a realización de proxectos de investigación nas aulas nos que resulte imprescindible o uso da biblioteca. Compartir a información adquirida cos compañeiros mediante exposicións orais, paneis,...
- Elaborar listaxes de materiais útiles para o desenvolvemento dos proxectos ou outras actividades promovidas pola biblioteca.
- Promover lecturas de tipo divulgativo nas distintas áreas do currículo: biografías, temas científicos, noticias destacadas,...
- Fomentar a realización de actividades de creación escrita e o traballo con diferentes tipos de texto: contos, poemas, cartas, receitas,...
- Facer exposicións de fondos documentais arredor dun determinado centro de interese: proxecto anual, datas sinaladas,...
- Confeccionar guías para as familias recomendando libros, CDs, DVDs, revistas,...
- Empregar o blog da biblioteca para informar da adquisición de novidades, difundir os fondos cos que conta a biblioteca e dar a coñecer os eventos que se celebran ou actividades que nela se realizan.

- Promover as recomendacións de libros entre o alumnado: a través de vídeos, carteis, exposicións orais, nunha sección da radio,...
- Organizar actividades lúdicas desde a propia biblioteca que susciten a necesidade de empregar a mesma como fonte de información.
- Formar ao alumnado de quinto e sexto como técnicos de radio e empregar este recurso para favorecer o desenvolvemento das diferentes competencias básicas e da alfabetización múltiple.

3.- En canto á formación de usuarios/as e a adquisición da competencia informacional, será preciso:

- Formar ao inicio de curso ao novo profesorado que se incorpore a o centro, se fose preciso (explicar as normas da biblioteca, o manexo do programa KOHA: catalogación, préstamos, búsquedas,...)
- Promover que a formación se usuarios sexa levada a cabo por cada titor na súa aula, de xeito lúdico, proporcionándolle información, materiais, recursos,... de maneira que o se axude ao alumnado a:
  - Coñecer as normas de funcionamento da B.E. e os servizos que presta.
  - Diferenciar espazos e seccións. Comprender a necesidade dunha organización do material e descubrir a utilidade de carteis e rótulos. Coñecer o sistema de clasificación: cores, xéneros, coleccións,...
  - Diferenciar as partes dun libro e saber como vén organizada a información.
  - Identificar as ferramentas de axuda nos libros documentais (índices, sumarios, glosario,...).
  - Desenvolver destrezas básicas de busca: orde alfabética, interpretación de abreviaturas e lendas, toma de notas, ...
- Reforzar o traballo das competencias ALFIM e AMI
  - Adquirir habilidades básicas para procurar información na rede, analizala e procesala.
  - Reforzar o traballo cos medios de comunicación e a identificación de noticias falsas.
  - Coñecer e empregar diferentes programas ou aplicacións que axuden a expoñer ou producir información.
- Implicar ao alumnado voluntario da biblioteca na formación de usuarios (creando titoriais, carteis,...) coas normas que se establezan.

4.- Para o fomento da lectura e o desenvolvemento do Proxecto lector de centro, pretendemos:

- Continuar co programa das mochilas viaxeiras.
- Programar actividades para conmemorar as datas sinaladas relacionadas coa biblioteca (día das bibliotecas, día do libro, mes da ciencia,...)
- Contar coa radio escolar como un medio para recomendar lecturas, parolar sobre libros lidos,...
- Propoñer actividades de creación literaria, obradoiros,...
- Confeccionar guías de lecturas para regalar en Nadal e para ler durante as vacacións.
- Celebrar sesións de contacontos e encontros con autores (xa sexa en formato virtual ou presencial).
- Retomar a realización de contacontos entre o alumnado
- Valorar a posibilidade de crear clubs de lectura.

5. En relación cos avances cara unha biblioteca inclusiva, trataremos de:

- Insistir na necesidade de crear unha rampla de acceso á biblioteca, que xa foi trasladada á planta baixa, pero conta con varias escaleiras na súa entrada.
- Continuar ampliando os fondos relacionados coa atención á diversidade e promocionando os mesmos.
- Ter en conta a diversidade existente entre o alumnado na programación das actividades relacionadas coa biblioteca.
- Promover actividades que favorezan a inclusión.
- Crear mochilas viaxeiras que contén con recursos que se adapten ás diferentes capacidades do alumnado.
- Adaptar os espazos da biblioteca e a cartelería da mesma ás diferentes necesidades do alumnado

6.-Outras actuacións:

- Retomar o contacto coa Escola infantil da rede Galiña Azul próxima ao centro. Organizar contacontos para o seu alumnado, permitirles o uso da biblioteca, ofrecerlles o servizo de préstamo de libros,...
- Manter informadas ás familias, ás escolas e asociacións culturais do entorno, á ANPA e ó concello das actividades previstas mediante cartas da mascota, do blog, a través da comisión do Consello Escolar,...

-Procurar a implicación e a colaboración de entidades locais e das familias do alumnado en proxectos e actividades promovidas desde o centro.

-Difundir recursos e contidos a través dos blogs e webs (lectura, ALFIN, AMI, radio, creación...), respectando os dereitos de autoría e a protección de datos.

4.ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS E TEMPOS PARA A LECTURA

Ademais da biblioteca do centro, cobrarán especial importancia as bibliotecas de aula, que se dotarán debidamente.

Calquera tempo é apropiado para a lectura, non obstante, cada aula disporá dunha hora semanal fixa para asistir á biblioteca, aínda que poderá asistir en calquera outro momento que o precise, sempre que esta estea dispoñible. Ademais, cada clase, contará con media hora específica de lectura diaria.

5.RECURSOS HUMANOS

Para este curso escolar o equipo de biblioteca estará formado polo profesorado seguinte:

- Raquel Viña Molinos
- Encarnación Mayo París
- Eva Manuela Santiago Hermida
- Carolina Mourelos Vidal
- Consuelo María Priegue García
- Micaela Beiro Oreiro

A mestra responsable será Micaela Beiro Oreiro que contará con dúas horas semanais exclusivas de dedicación á biblioteca, a mestra responsable da radio Raquel Viña tamén contará con unha hora exclusiva e o resto dos membros do equipo dedicará, como mínimo, unha hora semanal á mesma, sempre que sexa posible.

O equipo de dinamización lingüística tamén se implicará nas actividades de fomento de lectura.

O equipo de Tics implicarase na elaboración de material audiovisual e colaborará coa xestión dos lectores electrónicos.

O Departamento de Orientación tamén apoiará para facer a biblioteca máis inclusiva.

Polo tanto, todo o profesorado do centro colaborará dunha maneira ou outra nas tarefas da biblioteca escolar

Así mesmo, contarase con un grupo de alumnos/as, axudantes de biblioteca, que se seleccionaran entre o alumnado de 5º e 6º.

6. ACTIVIDADES PROGRAMADAS E TEMPORIZADAS

Neste apartado diferenciamos entre as actividades relacionadas cos centros de interese acordados co claustro, as rutinas de lectura e as actividades puntuais.

-Centros de interese: **Residuos cero. A nosa saúde e a do noso planeta** (en relación co noso coidado e o do medio ambiente) e **A música das nosas vidas**.

-Traballo sobre un tipo de texto: En relación co centro de interese da música, abordarase a poesía e as letras de cancións.

-Rutinas de lectura:

-Préstamo de libros: Cada alumno/a terá un carné de biblioteca e pode facer uso do servizo de préstamo.

-Tempo de ler: Esta práctica que supón vantaxes e aspectos positivos para a consolidación de hábitos de lectura. Cada día, en cada aula, adicaranse 20 minutos específicos á lectura.

-Clubes de lectura: No segundo trimestre propoñerase a creación de clubs de lectura para o terceiro ciclo.

Outro tipo de actividades como os apadriñamentos lectores, os contacontos entre o alumnado, as mochilas viaxeiras, este curso tamén serán levados a cabo.

-Actividades puntuais:

-Outubro: **Mes da Biblioteca**. Apertura da nova biblioteca e contacontos para todo o alumnado.

-Novembro: **Mes da ciencia en Galego**. Obradoiros relacionados coa reciclaxe e coidado do medio ambiente

-Día do libro: Encontro con algún poeta e con algún grupo musical da zona.

O equipo de biblioteca colaborará con todas as conmemoracións que se realicen no centro.

7. ITINERARIOS LECTORES

Para o presente curso elaboraranse os seguintes itinerarios lectores e prepararanse exposicións con fondos sobre:

- Lecturas pola igualdade
- Lecturas sobre a diversidade
- Lecturas científicas relacionadas coa ecoloxía
- Lecturas poéticas
- Lecturas para as Letras Galegas

8. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

A avaliación debe propiciar que todos os sectores implicados manifesten as súas opinións e valoracións.

A avaliación da situación de partida contemplarase na primeira reunión. Nas trimestrais estudarase o grao de cumprimento e o nivel de consecución dos obxectivos propostos, revisarase o plan e modificarase se procede.

Os procedementos, indicadores e instrumentos para a avaliación serán varios:

-A participación do alumnado nas iniciativas propostas e a súa progresión observada mediante as fichas, actividades e traballos realizados.

-A implicación das familias nas actividades e a súas opinións a través do caderno viaxeiro e dos comentarios no blog.

-Enquisas ao profesorado. Tamén se recabará o seu parecer e valoración a través das reunións de ciclo, claustros,...

-Enquisas ao alumnado e recollida de información a través de diálogos cos mesmos sobre as propostas que se realizan desde a biblioteca.

ANEXO II. PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC.

INDICE

1. XUSTIFICACIÓN DO PROXECTO:

1.1 PRESENTACIÓN DO CENTRO.

2. OBXECTIVOS DO PROXECTO:

2.1 OBXECTIVOS XERAIS.

- PARA O CENTRO.
- PARA O PROFESORADO.
- PARA AS FAMILIAS.

2.2 OBXECTIVOS ESPECÍFICOS PARA O CURSO:

2.2.1 OBXECTIVOS DE PROCESO.

2.2.2 OBXECTIVOS DE PRODUCTO.

3. DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO:

- a. METODOLOXÍA.
- b. ACTIVIDADES.
- c. CONTIDOS QUE SE VAN DESENVOLVER.
- d. SEGUIMENTO E AVALIACIÓN.

4. A DIVERSIDADE E OS VALORES COAS TIC:

- a. O TRATAMENTO DA DIVERSIDADE E A ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.
- b. IGUALDADE DE XÉNERO.
- c. FOMENTO DO VALORES DEMOCRÁTICOS.
- d. POTENCIACIÓN DO USO DA BIBLIOTECA ESCOLAR COMO CENTRO DE RECURSOS PARA A LECTURA, A INFORMACIÓN E APRENDIZAXE.

5. UTILIZACIÓN DOS RECURSOS EXISTENTES.

6. ORGANIZACIÓN DOS ESPACIOS.

7. PLAN DE AVALIACIÓN.

- 7.1. AVALIACIÓN INICIAL.
- 7.2. AVALIACIÓN DO PROCESO.
- 7.3. AVALIACIÓN FINAL.
- 7.4. ASPECTOS A AVALIAR.
- 7.5. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

8. FORMACIÓN DO PROFESORADO.

9. DIFUSIÓN DO PROXECTO.

1. XUSTIFICACIÓN DO PROXECTO:

1.1 PRESENTACIÓN DO CENTRO.

O CEIP PLURILINGÜE Ricardo Tobío, está situado en Esteiro no concello de Muros; é unha zona rural-costeira con pequenos núcleos de poboación (que nos últimos anos estivo descendendo estabilizándose na actualidade). Dado que os alumnos/as proveñen de zona rural, polo que adquire máis relevancia a importancia das novas tecnoloxías e, en especial Internet, como fonte de coñecemento e información.

Dentro da aula ordinaria, poténcianse actividades de grupo, actividades que facilitan a realización de experiencias e a interacción verbal entre compañeiros/as. Así mesmo, empréganse recursos materiais variados para facilitar a comprensión de conceptos (traballándose moitas veces con apoio informático na sala de ordenadores).

O alumnado é, polo xeral, pouco problemático e responde positivamente ás actividades que se lle propoñen. As familias entenden o Centro como propio, xa que nel estudaron e están a estudar os seus fillos, netos...

As relacións dentro da Comunidade Educativa son boas tanto entre o profesorado coma do Centro co seu entorno.

O dinamismo e profesionalidade déixase ver nos proxectos de innovación que están en marcha.

2.OBXECTIVOS DO PROXECTO:

2.1. OBXECTIVOS XERAIS:

PARA O CENTRO.

- Implicar a todo o profesorado na utilización das TIC.

- Dispor de equipamento informático acorde coa incorporación das TIC ao ensino, que permita educar sobre TIC e con TIC.
- Desenvolvemento e mantemento da web.

PARA O ALUMNADO:

- Potenciar a autonomía na aprendizaxe.
- Incrementar a competencia dixital do noso alumnado.
- Mellorar a atención á diversidade.
- Lograr unha maior motivación para a súa aprendizaxe.
- Potenciar o traballo en grupo con actitudes colaborativas e solidarias.
- Desenvolver o uso crítico das TIC como medio de acceder á información, coñecementos e servizos, avaliando as vantaxes, inconvenientes e limitacións.

PARA O PROFESORADO:

- Compatibilizar os modelos “aula de informática” e “informática na aula”.
- Potenciar o traballo cooperativo entre os membros dos grupos de traballo, ciclos...
  - Participar activamente na actualización da páxina web do Centro.
  - Creación de material didáctico en formato dixital.
  - Utilizar a rede como medio de formación permanente (realización de actividades de teleformación, búsqueda de recursos para a aula, intercambio de experiencias con outros centros...
    - Empregar o XADE como ferramenta de xestión académica.
    - Formarse a través do Plan dixital de centro en E-Dixgal e en outras tecnoloxías dixitais.

PARA AS FAMILIAS:

- Difusión do uso das TIC entre as familias do alumnado.
- Posibilitar a xestión administrativa para as familias dende a casa.
- Intercambiar información co Centro.

2.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS PARA O EQUIPO TIC NO CURSO 22/23.

- Continuar co desenvolvemento da web dinámica na que poida participar toda a comunidade educativa.
  - Reestructuración da Aula de Informática.
  - Adquisición de novos equipos.
  - Mantemento dos PCs
  - Creación de artigos web.
  - Formación do alumnado e profesorado en diferentes ferramentas e aplicacións educativas.
- Formación do alumnado no axeitado uso das TIC, en especial no relativo ao uso de internet, seguindo as pautas marcadas na Addenda ao PEC do centro.

4. DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO:

3.1 METODOLOXÍA:

Tendo en conta que a formación inicial e coñecementos informáticos do profesorado participante son dispares, a metodoloxía elixida consistirá na simultaneidade da formación do profesorado (que será práctica, principalmente) co desenvolvemento de actividades de uso das TIC nas aulas.

Consideramos preciso partir dun nivel básico de coñecementos, mantendo reunións de xeito periódico para detectar posibles necesidades de formación.

Para adaptar as TIC as necesidades pedagóxicas non descartamos a posibilidade de “titorizar” inicialmente a algún membro do profesorado ou solicitar cursos específicos para o profesorado.

Polo tanto a metodoloxía terá un dobre aspecto: teórico e práctico; xa que combinaremos a docencia e información coa posta en práctica en relación aos contidos traballados e os obxectivos a acadar.

Nesta **proposta metodolóxica**, combinaremos:

- Procesos de traballo individual.
- Procesos de docencia.
- Traballo en grupo.
- Difusión do traballado.

3.2. ACTIVIDADES:

- Formación do profesorado.
- Ordenar os espazos e medios para a utilización das TIC.
- Avaliación inicial de necesidades.
- Xestión titorial, administrativa e académica a través do XADE.
- Elaboración de documentos común para a aplicación e seguimento do proxecto: actas, fichas-rexistro, partes de incidentes, enquisas valorativas, fichas-guía de programas e actividades...
  - Planificación, deseño e execución de experiencias TIC.
  - Actualización do plan de uso da aula informática.
  - Elaboración e edición de materiais informativos para a comunidade escolar.
  - Mellora da páxina web do centro.

3.3. CONTIDOS A DESENVOLVER:

Estes contidos a desenvolver, deberán incorporar todas as facilidades das actuais plataformas tecnolóxicas, fuxindo da mera transposición de materiais escritos.

Tratarase do desenvolvemento de novas metodoloxías pedagóxicas baseadas na incorporación de interactividade, elementos de autoavaliación, contidos multimedia, simulacións, traballo en rede...

É difícil, para unha parte do profesorado, facer unha concreción dos contidos, xa que pola súa necesidade de formación non é posible precisar as aplicacións que as TIC poden ter na aula ordinaria e a súa adaptación aos distintos

niveis educativos. A pesares disto, elaboramos os contidos que a continuación se nomean:

- Xestión de sitios web.
- Internet.
- Deseño de páxinas web.
- Emprego de elementos gráficos na web.
- Creación e deseño de documentos en formato PDF.
- Transversalidade.
- Ferramentas educativas.
- Aplicación de apoio á diversidade.
- Aplicacións educativas.
- Listas e caixa de correo en internet.
- Blog.
- Encerado dixital.
- Aula Virtual.
- Docencia on line co Cisco Webex/Aula Virtual/E-Dixgal.

OBXECTIVOS	INDICADORES DE CALIDADE
Implicación do profesorado no proxecto.	50% do profesorado que participa no proxecto durante o curso.
Formación do profesorado no emprego das TIC.	<ul style="list-style-type: none"> - Asistencia ao 85% das sesión de traballo. - Valoración positiva do profesorado que participa no proxecto. - Realización de sesión de docencia interna.
Uso das TIC nas aulas por parte do profesorado implicado.	o Un 85% do profesorado implicado realiza un mínimo de 5 actividades antes do remate de curso.
Incrementar a competencia dixital do noso alumnado.	<ul style="list-style-type: none"> -100% do alumnado utiliza software educativo axeitado ao seu nivel. -100% do alumnado de 3º ciclo navega por internet para obter información de diferentes páxinas web.
Facilitar a utilización das TIC na atención de alumnos con N.E.A.E.	<ul style="list-style-type: none"> -O profesorado de apoio dispón de equipos para reforzos educativos o 80% do horario. -Realización de actividades TIC nos reforzos educativos.
Mantemento da páxina web.	-Existencia ou non da web propia.
Mellora e mantemento da equipación TIC.	-Actualización de equipamentos por hardware e software e das instalacións adecuadas

Rentabilización da aula de informática.	-Os recursos están organizados. -Hai un banco de datos cos programas educativos cos que contamos. -Está sistematizado o seu uso por todo o alumnado do centro.
Empregar o XADE como ferramenta.	-O 80% do profesorado implicado emprega o XADE para as xestións académicas e administrativas.
Difusión do proxecto na Comunidade Escolar.	-Tres taboleiros informativos entre o persoal docente.

3.4. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN:

O grupo das TIC, manterá reunións mensuais para o seguimento deste proxecto e detectar posibles necesidades de formación. O coordinador anotará os temas tratados, da dotación que se vai instalando e das tarefas pendentes. A avaliación destas reunións realizarase trimestralmente e ao remate do curso.

O seguimento das actividades que realice o profesorado empregando as TIC cun grupo de alumnos –ou de xeito individualizado nos casos de reforzos educativos- farase nun rexistro que inclúa:

- Data na que se realiza.
- Actividade.
- Duración.
- Curso e alumno co que traballa.
- Datos do profesor/a que a realiza.
- Recursos e equipamento empregado.
- Tipo de organización que se utiliza.
- Breve descrición da actividade.
- Referencia á unidade didáctica na que se encadra.
- Valoración da mesma.

Para os obxectivos máis salientables que nos fixamos neste proxecto, determinamos os seguintes criterios de calidade:

4. A DIVERSIDADE E OS VALORES COAS TIC:

4.1. O TRATAMENTO DA DIVERSIDADE E A ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NEAE

A atención a diversidade é unha das principais aspiracións da educación, é un dos principios xerais que establece a LOMLOE. Preténdese que a intervención educativa se axuste gradualmente ás diferenzas individuais dos alumnos , polo tanto, as medidas de atención á diversidade son basicamente medidas de individualización e personalización do ensino.

O aumento de motivación e adaptación da aprendizaxe ao ritmo de coñecementos do alumno/a son dúas ventaxas básicas que aporta o uso do ordenador no proceso de ensino-aprendizaxe, e polo tanto, as TIC son ferramentas idóneas para a atención á diversidade.

A presenza no noso centro de alumnos con NEAE. fai necesario que este proxecto os teña en consideración polo que as aulas están dotadas de material informático para este alumnado (dentro das posibilidades tecnolóxicas do centro) e o Departamento de Orientación conta con equipamento informático e con un canón para desenvolver as actividades que se levan a cabo con este alumnado.

4.2 IGUALDADE DE XÉNERO:

Na escola e onde dispoñemos dun tempo e dun espazo onde asegurar que nenos e nenas teñan as mesmas oportunidades de acceso á alfabetización dixital, sen discriminacións e en igualdade de condicións. En consecuencia, o desenvolvemento deste proxecto, contribuirá a dar un pulo á procura da igualdade de xénero no uso das novas tecnoloxías.

4.3 O FOMENTO DOS VALORES DEMOCRÁTICOS:

A integración das TIC ofrece novas e poderosas ferramentas para axudar na formación de cidadáns competentes e fomentar os valores democráticos. Este uso das TIC contribuirá ao desenvolvemento de habilidades na procura de

información, comunicación e participación-acción responsables; tamén permite afondar nos temas transversais (paz, saúde...).

Fomentaremos o traballo en equipo, a comunicación con centros e alumnos doutros países para unha mellor comprensión de valores interculturais.

4.4 POTENCIACIÓN DO USO DA BIBLIOTECA ESCOLAR COMO CENTRO DE RECURSOS PARA A LECTURA, INFORMACIÓN E APENDIZAXE:

Durante este curso, o noso centro levará a cabo as seguintes actividades:

- Continuar co plan de mellora da biblioteca escolar, co fin de ter informatizadas a totalidade dos seus fondos (proxecto KOHA).
- Mantemento dos equipos da biblioteca: PC, portátil, tablets, cañón, impresora, etc
- Integración ca web do Centro.
- Asesoramento en compras relacionadas con equipos, libros temáticos, etc.

5. UTILIZACIÓN DOS RECURSOS EXISTENTES:

Ademais das redes de comunicación dispostas pola Consellería de Educación que neste momento cobren a totalidade das dependencias do centro, o CEIP Plurilingüe Ricardo Tobío dispón de varios recursos inventariados, todos nun estado mellorable a que superan olgadamente unha década de idade. Todo ese material é susceptible de ser aproveitado no proxecto, coas melloras que permita a dotación económica que se conceda.

Habería que descontar os ordenadores instalados para a xestión administrativa do centro:

- 1 para dirección.
- 1 para secretaría.

- 1 para xefatura de estudos.
- 2 para orientación.

Contamos con medios limitados e todos os equipos a excepción de 3 son vellos e o estado é malo. A Etapa de Ed. Infantil conta con 3 PDI para as 3 aulas e a Etapa de Primaria conta con 3 PDI para 6 aulas, o cal é insuficiente. A aula de Informática consta de equipos insuficientes, polo que non pode ser empregada por grupo-clase sen ter que compartir equipamentos. Isto dificulta moito o uso da aula, ademais de ser postos ríxidos que dan a espalda ao profesorado co cal non resulta todo o funcional que debería, non permitindo o traballo en grupo.

O equipo docente planificará a utilización destes medios respectando os horarios das materias que se imparten nalgún destes espazos (audiovisuais, música, plástica...) e establecendo quendas/horarios de uso que cubran o total do horario escolar, se fora preciso, para o aproveitamento dos recursos nas actividades relacionadas coas TIC que se planifiquen.

6. ORGANIZACIÓN DOS ESPAZOS:

Nos proxectos TIC empregaríase, tanto os recursos existentes como os que resulten da concesión do mesmo; a organización sería a seguinte:

- Axeitar a dotación da aula de informática á rateo do centro para contar cun ordenador para cada alumno.
- Mantemento dos 3 terminais para profesorado para que poida elaborar actividades, recabar información, elaborar documentación... conectados á multicopista.
- Posta en marcha e mantemento de tablets para acceso á información na Biblioteca para que poidan ser usados polos alumnos fóra da aula para a elaboración de traballos.
- Creación dun espazo dentro da aula de audiovisuais para o edición de vídeo.

A nosa intención é que convivan os espazos e os tempos tradicionais cos que requiran o uso das TIC dentro das propias aulas a modo, cando menos, de recuncho de recursos.

7. PLAN DE AVALIACIÓN:

7.1. AVALIACIÓN INICIAL:

Consistirá na valoración que fagan os membros do Consello Escolar e, fundamentalmente, da implicación do profesorado na súa posta en marcha.

7.2. AVALIACIÓN DO PROCESO:

Trimestralmente, o equipo das TIC revisará o grao de consecución dos obxectivos marcados co fin de detectar posibles disfuncións e corrixir os desaxustes detectados.

7.3. AVALIACIÓN FINAL:

Coa elaboración da Memoria final, revisarase a marcha global do proxecto que se someterá aos órganos de goberno do Centro.

7.4. ASPECTOS A AVALIAR:

FORMACIÓN:

- Pertinencia dos obxectivos plantexados.
- Participación e contribución dos compoñentes do grupo.
- Proceso de formación de cada membro do grupo.
- Grao de autonomía adquirido.

CREACIÓN:

- Actividades específicas realizadas.
- Materiais producidos.
- Posibilidades de aplicación dos produtos finais nun contexto pedagóxico.

ENSINO-APRENDIZAXE:

- Calidade formativa e artística das producións dos alumnos.
- Valorar o incremento da competencia dixital do noso alumnado: é quen de utilizar o software educativo ao seu nivel, navegar por páxinas web para obter información, usar medios de comunicación...
- Contidos que se introduciron ou se reforzaron coas TIC.

REPERCUSIÓN NO CENTRO:

- Relevancia para o Centro do traballo e as aprendizaxes que se realizaron.

7.5. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN:

Ademais da pertinente memoria e reunións específicas de valoración, empregárase a técnica do cuestionario (tanto para a recollida de datos como para a valoración cualitativa).

9. FORMACIÓN DO PROFESORADO:

Nos últimos anos, a totalidade do profesorado realizou cursos relacionados coa docencia online e emprego da Aula Virtual, tamén se formou en E-dixgal. O Equipo TIC realizará formacións este curso para refrescar os coñecementos adquiridos e formar noutros coma, por exemplo, no uso da aplicación PROENS.

10. DIFUSION DO PROXECTO:

Para que calquera proxecto innovador que se realice no Centro teña éxito, é preciso que sexa coñecido pola comunidade educativa, xa que a súa difusión fomentará o interese e a participación nel, e canto máis coñecido sexa, o número de apartacións será maior.

INFORMACIÓN AO PERSONAL DO CENTRO:

- Sesións do Claustro, Consello Escolar e Reunións informativas.
- Exposición do traballo realizado durante o curso.

INFORMACIÓN AO ALUMNADO:

- Presentación do proxecto nas aulas por parte dos titores.

INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS:

- Presentación do proxecto no Consello Escolar.

INFORMACIÓN A TODO O ENTORNO:

- Creación e mantemento dunha web dinámica na que se poidan verter os materiais elaborados e facilitar a participación de toda a comunidade educativa.

ANEXO III .CONCRECIÓN ANUAL DO PLAN DE CONVIVENCIA

Composición

Directora do Centro:

- Silvia Vázquez de la Iglesia

Xefa de estudos:

- María do Carme Hermo Gómez

Representante do profesorado:

- Carolina Mourelos Vidal

Representante das familias:

- Mónica Sande Piñeiro
- Alfonso Rodríguez Molaes

Representante do persoal non docente:

- José Ramón Romero Echeverri

Dentro do plan de convivencia, temos implementado no centro un proxecto de **Mediación**, impulsado no seu inicio pola ANPA, o presente curso continuaremos coa formación de mediadores en 5º curso de educación primaria.

Ao remate de cada ano académico farase unha valoración global das accións realizadas e reflectirase nunha memoria final, na que se indicará: o nivel de consecución dos obxectivos previstos, as dificultades atopadas e as modificacións introducidas, así como as conclusións e as propostas de mellora que deberán incorporarse en posteriores plans.

A avaliación realizarase en base a indicadores tanto cuantitativos como cualitativos, de tal xeito que, xunto cos datos obxectivos, queden recollidos os aspectos referidos á calidade e efectividade das intervencións.

ANEXO V. PLAN DE IGUALDADE CEIP PLURILINGÜE RICARDO TOBÍO

1. Introducción.

2. Contextualización normativa e do centro.

3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.

4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:

4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.

4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.

4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos:

5.1. Organización do centro.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

6. Seguimento e avaliación.

1. Introducción.

A Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional ten publicado o **I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia.**

Educación é proporcionar unha formación integral que lles permita a nenos e nenas, mozos e mozas unha formación plena e que axude a configurar a súa identidade, así como construír unha concepción da realidade que integre á súa vez o coñecemento e a súa valoración ética e moral. Coeducar implica educar sen diferenciar as mensaxes en función do sexo.

A coeducación é un estilo educativo, un proceso de transformación social que apunta a unha convivencia entre os sexos afastada da opresión mutua e tendente a unha relación de xustiza e respecto e en interese dunha formación integral e unha efectiva igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

A educación debe levarse a cabo dende unha perspectiva integral e de xénero, que contribúa a previr todo tipo de situacións de violencia, e en particular a de xénero. Aínda que no noso centro non se observan condutas discriminatorias relevantes entre o alumnado, si é certo que existen determinados estereotipos sexistas que inflúen no desenvolvemento da súa identidade.

Co obxectivo de inverter esta tendencia a coeducación preséntase como unha das ferramentas máis útiles e potentes para poder acabar coa desigualdade, e a escola constitúe unha plataforma excelente para a superación dos prexuízos sexistas e para acadar un cambio en profundidade das estruturas e das prácticas sociais non desexables, posto que non cabe dúbida de que todo o que ocorre nos colexios e nas universidades é un reflexo do que ocorre na sociedade, nun principio como espello e despois como reflexión de volta cara á sociedade de novo. Se somos capaces de transmitirle ao alumnado dos nosos centros educativos valores baseados na paz e na igualdade, a sociedade do futuro será pacífica e igualitaria. Se non traballamos por unha verdadeira e efectiva coeducación non conseguiremos unha verdadeira transformación da sociedade e polo tanto unha igualdade real. Cómpre ter en conta que as aulas son tan diversas como o é a sociedade; con todo, ás veces a diversidade, como é o caso da afectivo-sexual, aínda non se visibiliza nin se respecta, senón que se rexeita por contravir “o correcto” e “o normal”. De aí a importancia de traballar esa diversidade desde o sistema educativo.

No noso centro, son diferentes as cuestións organizativas relacionadas coa igualdade de xénero que están a funcionar nos últimos anos:

- Nomeamento, no seo do Consello Escolar, dunha persoa responsable en materia de igualdade.
- Activación de protocolos ou medidas de intervención para abordar condutas contrarias á convivencia por razón de xénero.

- Concreción dos obxectivos coeducativos a través dos plans do centro.
- Difusión dos obxectivos coeducativos entre os distintos membros da comunidade educativa para a súa información e sensibilización.
- Definición das medidas de acompañamento do protocolo de identidade de xénero.
- Concreción dos contidos dunha educación afectiva-sexual integral para todo o alumnado do centro.
- Promoción dunha orientación laboral e profesional libre de estereotipos de xénero.
- Realización de actividades dirixidas a todo o alumnado co gallo das datas sinaladas
- No calendario escolar oficial (25 de novembro, 8 de marzo e celebracións LGBTI).

2. Contextualización.

Neste apartado destácanse as repercusións relacionadas coa igualdade de xénero presentes en diferentes documentos do centro (PEC, NOF, etc.):

- O **proxecto Educativo do centro** establece como un dos sinais de identidade básicos a coeducación. A convivencia no centro, sen prexuízos ou actitudes discriminatorias entre os dous sexos, é un dos fins prioritarios. Fomentárase que na práctica docente diaria se inclúan valores e actitudes que rompan cos estereotipos e roles asignados tradicionalmente a cada sexo, tentando acadar a verdadeira coeducación. Procurárase a eliminación da discriminación contra a muller e a superación dos mitos e tabús, tendo un papel importantísimo, neste ámbito, a educación sexual. Paralelamente, reforzase a introdución dos diversos contidos das distintas áreas con contidos referentes ao ámbito da educación en valores, tan presentes e necesarios para a formación integral dos futuros cidadáns e cidadás responsables.
- No **Plan de Convivencia do Centro** establécese que a convivencia é un obxectivo formativo en si mesmo e fundamental en todo proceso educativo. Pretendemos establecer a organización e o funcionamento do noso colexio en base ao **respecto** e a **responsabilidade** persoal, a **participación** e o **traballo**

cooperativo, o rexeitamento de toda discriminación e a compensación das desigualdades.

- Nas **Normas de Organización e Funcionamento** establécese o respecto mutuo e de colaboración entre todos os membros da comunidade educativa. É deber fundamental de todos os que constitúen o centro, o de crear un clima de convivencia e eficacia educativa, nun proceso aberto no que, cun máximo de liberdade, prime a responsabilidade e o compromiso de respectar e garantir os dereitos dos demais.

3. **Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.**

O centro no que se desenvolve este Plan de Igualdade é o CEIP Plurilingüe Ricardo Tobío, sito na parroquia de Santa de Mariña de Esteiro, no Concello de Muros.

O CEIP declárase defensor da escola pública, independente de intereses privados, políticos e confesións relixiosas. Defende a liberdade de docencia do profesorado, establecida na Constitución Española, entendendo como tal a exposición sen adoutramento, proselitismo nin sectarismo; o enfoque persoal no labor docente, respectando a normativa establecida vixente e as opinións discrepantes. Defendemos unha xestión participativa de toda a comunidade educativa, baseada no pluralismo e nos valores democráticos. Fomentamos que as relacións entre os membros que participan na vida escolar estea presidida polo diálogo e a tolerancia, respectando aos demais en todo momento e rexeitando calquera comportamento discriminatorio.

- É importante facer referencia, nesta análise de partida, ao número de **condutas contrarias á convivencia** rexistradas nos últimos anos. Pódese confirmar que a conflictividade no colexio non é significativa. Aínda así, son diversas as situacións nas que se producen pequenos desencontros entre o alumnado debido aos estereotipos presentes na sociedade e que inflúen na comunidade educativa.

- Con respecto ao **alumnado con Necesidade Específica de Apoio Educativo**, podemos constatar que non sofre discriminación algunha por razón de xénero.

- Un aspecto moi importante a ter en conta é o referido ao **uso de espazos no centro**, principalmente no tempo de lecer (recreo). Nos últimos anos observábase que a grande parte dos espazos do patio eran ocupados para o xogo do fútbol (maioritariamente por nenos). Isto conlevaba, ademais de pequenas trifulcas derivadas do xogo, que o espazo de xogo para o resto do alumnado (principalmente nenas) quedara relegado a pequenos lugares. Ante esta situación o centro adoptou a decisión de limitar os días nos que se permite o fútbol a dous. O resto dos días da semana foméntase a práctica de xogos e actividades nas que participen nenos e nenas indistintamente.

Así mesmo, o curso pasado establecéronse no patio do centro outras opcións de xogo variadas que atenden aos intereses e necesidades de todo o alumnado do centro o que favorece a inclusión e as boas relacións entre os discentes xa que cada un deles atopa o seu lugar.

- As actividades extraescolares do centro están organizadas pola ANPA. Destacan as actividades de: zumba, inglés e ciencia divertida. A actividade que conta con unha maior participación é zumba, con unha porcentaxe de participación do xénero feminina moi elevada.

-

4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:

4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes

- Integrar o principio de igualdade de oportunidades entre homes e mulleres na nosa práctica docente.
- Educar ao alumnado en igualdade, afastándonos de estereotipos, prexuízos e discriminacións por razón de sexo.
- Fomentar a reflexión sobre o papel da muller e o home nunha contorna igualitaria.
- Garantir a igualdade de oportunidades no ámbito escolar.
- Potenciar unha linguaxe inclusiva en todos os ámbitos do centro (nas relacións coas familias, nas aulas co alumnado, entre o profesorado, etc.)
- Fomentar a representación equilibrada de nenas e nenos nas aulas.
- Velar por que o noso centro educativo transmita unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes.

- Fomentar e sensibilizar sobre a importancia da corresponsabilidade.
- Visualizar a influencia dos roles de xénero, nas condicións de vida, nas oportunidades e nas posibilidades de desenvolvemento persoal.
- Substituír estereotipos por imaxes reais nas que os homes e mulleres sexan valorados en igualdade.

4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.

- Fomentar charlas e obradoiros nas aulas que contribúan a prevención e detección de casos de violencia de xénero.
- Actuar nas situacións de acoso e violencia de xénero.
- Celebrar a conmemoración do día Internacional contra a violencia de Xénero.
- Fomentar o uso de materiais didácticos que non presenten linguaxe, contido e/ou imaxes sexistas propoñendo alternativas cando se detecten elementos deste tipo.

4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.

- Organizar charlas ou obradoiros de formación para a abordaxe integral da saúde afectivo-sexual en toda a comunidade educativa.
- Establecer ámbitos de socialización que favorezan o coñecemento e a convivencia dentro da comunidade educativa co fin de ofrecer contextos onde visibilizar as boas prácticas neste sentido.
- Favorecer a visibilidade e integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual.

4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

- Realizar actividades específicas nas datas de celebración relacionadas co recoñecemento efectivo dos dereitos destas persoas.
- Fomentar charlas e obradoiros nas aulas que contribúan a prevención e detección de casos de LGBTIfobia.
- Tomar as medidas necesarias, segundo a legalidade vixente, en casos de LGBTIfobia.

5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos.

5.1. Organización do centro:

- Favorecer a representación de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación de xeito equitativo.
- Nomear unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar para participar no impulso do Plan de igualdade.
- Difundir o plan entre os distintos axentes da comunidade, sendo prioritaria a atención ás familias.
- Promover a formación de toda a comunidade educativa en materia de igualdade.
- Empregar unha linguaxe inclusiva e igualitaria na actividade do centro.
- Colaborar con entidades externas ao centro na realización de actividades coeducativas.
- Concretar actividades arredor das datas coeducativas do calendario Escolar (25 de novembro, 8 de marzo, celebracións LGBTI etc.).
- Concretar o desenvolvemento curricular da educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado do centro.
- Promover pautas de actualización curricular e revisión do material didáctico con perspectiva de xénero.
- Participar en programas específicos de igualdade de xénero para traballar a coeducación.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes:

- Revisar as programacións didácticas e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero: para incluír as mulleres relevantes en cada ámbito do saber.
- Revisar o material didáctico empregado na aula (valores, normas, representacións, selección dos contidos, dos personaxes, das imaxes, da linguaxe, da proposta de actividades).
- Realizar actividades de sensibilización na aula.
- Realizar actividades de información e sensibilización coas familias.

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e das oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo:

- Difundir información a través dun taboleiro no centro.
- Promover lecturas coeducativas no tempo de ler, así como a través da biblioteca escolar.
- Revisar a idoneidade dos contidos audiovisuais das actividades do centro.
- Revisar a idoneidade das entidades colaboradoras co centro en canto ao respecto á diversidade sexual e de xénero.
- Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.
- Xestionar as actividades e da ocupación do patio para favorecer a inclusión.
- Poñer en marcha o Proxecto “Patios Dinámicos”.
- Promover a cooperación nos espazos tecnolóxicos.
- Promover a prevención ante a discriminación por razón de sexo, xénero ou orientación sexual dende o ámbito da orientación educativa e vocacional.
- Promover a participación do sexo menos representado nas actividades científico-tecnolóxicas, deportivas, artísticas, de coidado etc.

5.3. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar:

- Promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.
- Promover actividades de coidado entre persoas, do medio ambiente etc.
- Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- Promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.
- Promover actividades de intervención social na comunidade educativa.

6. Seguimento e avaliación.

Para obter os mellores resultados co desenvolvemento do Plan de Igualdade, realizarase unha avaliación continua que nos permita saber se os obxectivos propostos

son axeitados e se as actividades realizadas son as correctas para acadar ditos obxectivos e así poder realizar as modificacións oportunas.

Valorarase o grao de implicación de cada un dos membros que forman a nosa Comunidade Educativa, así como a coordinación entre eles e o grao de aceptación das distintas propostas.

Esta avaliación continua complementarase cunha avaliación final onde se analicen os resultados obtidos, as posibles melloras, erros cometidos, necesidades e grao de satisfacción coa experiencia.

Para todo isto utilizaranse, entre outros, os seguintes métodos de avaliación:

- ***Indicadores de medida.***

- A participación e implicación do alumnado e profesorado implicados foi boa.
- Se a dinámica dos grupos foi verdadeiramente fluída e cooperativa.
- Se o grao de autonomía dos grupos e do material elaborado foi de calidade e libre de sesgos sexistas.
- Se as polémicas conceptuais e a reflexión colectiva e individual sobre o tema aportaron valores de equidade e xustiza social.
- Se se empregou unha linguaxe integradora con ambos sexos e libre de prexuizos.
- Se o ambiente favoreceu a expresión sa e libre.

- ***Instrumentos de avaliación.***

- Enquisas.
- Observación directa.
- Informes individuais e colectivos.

ANEXO VII: Tarefas extraescolares

O claustro de profesores, unha vez escoitada a proposta da CCP establece que no centro SI poderán enviar tarefas extraescolares tendo en conta as directrices establecidas na disposición 4ª do ***Decreto 155/2022 do 15 de setembro polo que se***

establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia: *que estas encaixen na vida ds familias, facilitando a participación activa destas na aprendizaxe, a adecuada conciliación da vida persoal e familiar, con respecto aos tempos de lecer do alumnado. Ao tempo fomentárase a responsabilidade das alumnas e alumnos na súa formación e a súa autonomía, en liña cunha cultura do esforzo e do traballo.*

CEIP PLURILINGÜE RICARDO TOBÍO

Traballando en equipo, pola escola que queremos.

